

Biblioteka Główna Uniwersytetu Ekonomicznego w Poznaniu

Książka:

Sprawozdanie Związku Banków w Polsce za rok 1922. Warszawa, 1923, 35, XX stron

Książka zdigitalizowana i udostępniona cyfrowo w ramach zadań projektu
pt. „Digitalizacja i udostępnianie online »Bibliografii gospodarki
Wielkopolski 1919-39« H. Maciejewskiej” (SONB/SP/550684/2022)

SPRAWOZDANIE
ZWIĄZKU BANKÓW
W POLSCE

za rok 1922.

Ma. 107.

WARSZAWA
1923.

1343. III

2.1953/386/16

1543

SPRAWOZDANIE ZWIĄZKU BANKÓW W POLSCE

za rok 1922.

La 104.

1543

WARSZAWA

1923.

CZŁONKOWIE ZWIĄZKU BANKÓW W POLSCE

w dniu 31 grudnia 1922.

Bank Angielsko-Polski.
Bank Budowlany.
Bank Dyskontowy Warszawski.
Bank Handlowy w Warszawie.
Bank Handlowy w Łodzi, Oddział Warszawski.
Bank Handlowo-Przemysłowy w Łodzi.
Bank dla Handlu i Przemysłu w Warszawie.
Bank Kredytowy w Warszawie.
Bank Kupiecki Łódzki.
Bank Kwilecki, Potocki i S-ka, Oddział w Warszawie.
Bank Międzynarodowy w Warszawie.
Bank Małopolski, Oddział w Warszawie.
Bank Polskich Kupców i Przemysłowców Chrześcijan w Łodzi.
Bank Przemysłowców Polskich.
Bank Przemysłowy Warszawski.
Bank Towarzystw Spółdzielczych.
Bank Wschodni w Warszawie.
Bank Zachodni.
Bank Ziemiański.
Bank Zjednoczonych Ziem Polskich.
Bank Związku Spółek Zarobkowych, Oddział Warszawski.
Bank Związków Ziemi.
Polski Bank Handlowy, Oddział w Warszawie.
Polski Bank Komunalny.
Polski Bank Przemysłowy, Oddział w Warszawie.
Ziemski Bank Kredytowy, Oddział w Warszawie.

CZŁONKOWIE ODDZIAŁU MAŁOPOLSKIEGO ZWIĄZKU BANKÓW W POLSCE WE LWOWIE.

Akcyjny Bank Hipoteczny.
Akcyjny Bank Związkowy.
Bank Dyskontowy we Lwowie.
Bank Dyskontowy Warszawski, Oddział we Lwowie i Drohobyczu.

Bank dla Handlu i Przemysłu w Warszawie, Oddział we Lwowie.
Bank Komercyjny, Oddział we Lwowie.
Bank Małopolski, Filja Lwów.
Bank Rolniczy.
Bank Towarowy.
Bank Ziemian.
Bank Zjednoczonych Ziem Polskich, Filja we Lwowie.
Galicyska Kasa Oszczędności.
Miejska Kasa Oszczędności.
Polski Bank Handlowy, Filja we Lwowie.
Polski Bank Krajowy, Filja we Lwowie.
Polski Bank Przemysłowy.
Powszechny Bank Kredytowy.
Towarzystwo Kredytowe Ziemskie.
Ziemski Bank Kredytowy.

Władze Związku Banków w Polsce

w roku 1922.

Zarząd:

Prezes:

Stanisław Karpiński.

Zastępcy Prezesa:

Eustachy Korwin-Szymanowski

Dr. Marcin Szarski.

Członkowie:

Stefan Benzeł

Mieczysław Hofman

Henryk Szampanier.

Komisja Rewizyjna:

Adolf Daab

Józef Marchwicki

Józef Wegner.

Komisja Dyscyplinarna:

Członkowie:

Paweł Heilperin

Bolesław Pawlikiewicz.

Feliks Wojewódzki.

Zastępcy:

Dr. Wiktor Osuchowski

Dymitr Szarzyński.

Dyrekcja Związku Banków:

Dyrektor:

Dr. Wacław Fajans.

Zastępca Dyrektora:

Stanisław Skonieczny.

SPRAWOZDANIE

Z DZIAŁALNOŚCI ZWIĄZKU BANKÓW W POLSCE W ROKU 1922.

CZĘŚĆ I.

Rok 1922 rozpoczęła Polska pod znakiem konsolidacji stosunków skarbowych i walutowych. Znaczna poprawa kursu marki polskiej i jej względna stabilizacja, osiągnięte w końcu roku 1921, zyskały w pierwszych miesiącach roku 1922 grunt realny przez uchwalenie ustawy o nadzwyczajnej daninie państwowej i przez jej stosunkowo szybką realizację. Już w pierwszym kwartale 1922 roku przysporzyła danina skarbowi wpływów w wysokości 24,7 miliardów marek, w drugim kwartale—34 miliardów. Niezależnie od tego wpłynęły w tym czasie wydatne sumy z realizacji biletów skarbowych. Wynikiem tego było stopniowe uniezależnianie się skarbu od instytucji emisyjnej w zakresie pokrywania bieżących potrzeb pieniężnych: dług skarbu w P. K. K. P., wynoszący w końcu roku 1921 221 miliardów, wzrósł do 236,6 miliardów w dniu 10 marca 1922, od tej zaś chwili rozpoczęła się redukcja tego długu aż do sumy 217 miliardów w dniu 31 maja 1922.

Sytuacja
skarbowa.

Dzięki tej sytuacji wyszła Polska w pierwszej połowie 1922 roku z okresu inflacji, w którym trwała bez przerwy w ciągu trzech lat poprzednich. Dokonywane w pierwszych miesiącach 1922 roku emisje banknotów, które doprowadziły sumę ich w obiegu z 229,5 miliardów w dniu 31 grudnia 1921 roku do 276 miliardów w dniu 31 maja 1922, miały charakter czysto gospodarczy: suma 46,5 miliardów nowowypuszczonych banknotów zużytkowana została z jednej strony na zaspokojenie potrzeb kredytowych przemysłu i handlu (suma udzielonych pożyczek dyskontowych i innych wzrosła z 34,6 miliardów do 60,6 miliardów marek), z drugiej zaś strony na zwiększenie posiadanych przez P. K. K. P. zapasów walut i dewiz. Nie wiele chyba znaleźćby można przykładów, tak jaskrawo ilustrujących ścisły związek, istniejący pomiędzy stanem waluty, a położeniem skarbu, jak właśnie wspomniany okres. Początek marca 1922 był punktem kulminacyjnym zarówno wzrostu zadłużenia skarbu w P. K. K. P. (236,6 miliardów marek), jak kursu dolara; kurs ten, który w pierwszych dniach stycznia wynosił około 2.800, podnosił się stopniowo w ciągu stycznia i lutego, i doszedł

do 4.100 w połowie marca (osiągnąwszy nawet w dniu 6 marca chwilowo poziom 4.600). Pomiędzy 10 marca, a 31 maja zadłużenie skarbu, jak to już zauważyliśmy, zmniejszyło się z 236,6 do 217 miliardów marek; w tym samym mniej więcej czasie kurs dolara wahał się w granicach 3.780—4.130. W pierwszych dniach czerwca rozpoczął się ponowny wzrost zadłużenia skarbu, zaś dzień 12 czerwca zapoczątkował okres zwykłego dolara, który już w dniu 30 czerwca notowany był po 4.700.

Ten zwrot w naszej sytuacji skarbowej i walutowej był niewątpliwie wynikiem niepowodzenia, na które narażony został plan finansowy Ministra Michalskiego. Punktem wyjścia tego planu była, jak wiadomo, danina majątkowa, która miała dostarczyć skarbowi znaczniejszej sumy środków pieniężnych i umożliwić mu wyrównanie przez czas pewien niedoboru budżetowego bez potrzeby uciekania się do prasy banknotowej. Okres równowagi budżetowej, w ten sposób osiągniętej, miał stać się okresem właściwej reformy skarbowej w sensie reorganizacji systemu podatkowego i aparatu administracyjnego, w myśl zasad, ogłoszonych przez Ministra Michalskiego w jego pamiętnym przemówieniu sejmowym. Układ ówczesnych warunków, w który tu bliżej wnikać nie możemy, sprawił jednakże, że realizacji daniny nie towarzyszyły naogół poważniejsze poczynania w dziedzinie zwiększenia wydajności systemu podatkowego i reformy administracji skarbowej. Danina, która miała być pierwszym ogniwem w długim łańcuchu środków, zmierzających ku naprawie skarbu, stała się, niestety, wyłączną treścią całej reformy finansowej. W trzecim kwartale 1922 roku, w którym danina przysporzyła skarbowi zaledwie 10,3 miliardów marek, i który skutkiem tego był już okresem likwidacji daniny, znalazł się skarb państwa w takim samym mniej więcej położeniu, w jakim znajdował się na początku roku.

Radykalna zmiana położenia skarbu w drugiej połowie roku 1922 w porównaniu z pierwszą znalazła oczywiście swój wyraz w ponownym przerzuceniu na P. K. K. P. bardzo znacznej części gwałtownie wzrastającego niedoboru budżetowego. Wzrost długu skarbowego w P. K. K. P. przedstawia się, jak następuje:

	Dług Skarbu	Wzrost w ciągu kwartału	Wpływy z daniny w ciągu kwartału
Miljony marek polskich			
31.XII. 1921	221.000		
31.I. 1922	227.350		
28.II. "	230.600	11.100	24.738,3
31.III. "	232.100		
30.IV. "	220.000		
31.V. "	217.000	2.900	34.064,3
30.VI. "	235.000		
31.VII. "	260.000		
31.VIII. "	285.000	107.500	10.270,7
30.IX. "	342.500		
31.X. "	453.500		
30.XI. "	519.500	333.100	6.368,6
31.XII. "	675.600		

Rolę, jaką w 1922 r. odgrywał kredyt w P. K. K. P. w ogólnej sumie wpływów skarbu, ilustruje poniższe zestawienie:

	Absolutnie (w milionach marek)	Procentowo
Daniny publiczne łącznie z nadzwyczajną daniną państwową	232.158	31,2%
Wpływy z operacyj kredytowych:		
a) pożyczka „Odrodzenia”	1.043	
b) pożyczka premjowa	2.912	
c) 5% bilety skarbowe	32.162	
d) pożyczka złota (po potrąceniu wpłat pożyczką „Odrodzenia”) .	23.200	59,317
Pożyczki w P. K. K. P.	454.600	60,9%

Równoległe z gwałtownym wzrostem zadłużenia skarbu w P. K. K. P. w drugiej połowie roku postępował wzrost emisji banknotów, a mianowicie:

Emisja
banknotów
i jej charak-
ter.

	Suma banknotów w obiegu	Wzrost w ciągu kwartału
	Miljony marek	polских
31.XII. 1921	229.537,5	
31.I. 1922	239.615,3	
28.II. "	247.209,5	21.128
31.III. "	250.665,5	
30.IV. "	260.553,8	
31.V. "	276.001,1	49.435,6
30.VI. "	300.101,1	
31.VII. "	335.426,6	
31.VIII. "	385.787,5	163.604,9
30.IX. "	463.706,0	
31.X. "	579.972,8	
30.XI. "	661.092,4	329.731,5
31.XII. "	793.437,5	

Z przytoczonych powyżej sum emisji pokażna część przypadała oczywiście na realizację kredytów, udzielonych przemysłowi i handlowi w postaci dyskonta weksli lub pożyczek na zastaw towarów. Życie gospodarcze, walczące przez cały rok 1922 z dotkliwym brakiem środków obrotowych, apelowało bezustannie do Kasy Pożyczkowej, która zmuszona była zaspokajać zapotrzebowanie gotowizny przez silne i stałe zwiększanie przyznawanych kredytów. W pierwszych miesiącach 1922 roku zapotrzebowanie to było w ścisłym związku z zastojem w przemyśle i handlu, mającym swe źródło z wyższości kursu i względnej stabilizacji naszej waluty. Jeszcze jesienią 1921 roku paniczna ucieczka przed marką polską, całkowicie zdyskredytowaną w oczach społeczeństwa, była jedną z głównych sprężyn ówczesnego niepospolicie silnego zapotrzebowania zarówno walut obcych, jak wszelkich dóbr realnych. Pogoń za towarem, jako za jedną z najważniejszych form przechowywania nagromadzonego kapitału, wytwarzała koniunkturę wysoce korzystną dla krajowego przemysłu i handlu. Rezultatem

tego stanu rzeczy było oczywiście przesycenie rynku wszelkimi towarami, nabytymi w okresie szalejącej drożyzny w rozmiarach znacznie przekraczających potrzeby ściśle konsumcyjne kraju, a przechowywanych w przewidywaniu dalszej wyżki cen.

Niespodziewana i gwałtowna poprawa kursu marki polskiej w październiku i listopadzie 1921 roku położyła kres temu pozornemu rozkwitowi naszego gospodarstwa narodowego. Pod jej wpływem nastąpiła radykalna zmiana orientacji naszego rynku: marka polska, do niedawna pogardzana, stała się obiektem gorączkowych zabiegów, gdy tymczasem nad wartościami realnymi zaciążyła nagle klątwa powszechnego niemal zaniku zainteresowania. Niemożność zrealizowania produkcji w przemyśle oraz zmagazynowanych w nadmiernej ilości zapasów w handlu wywołała ze strony poszczególnych przedsiębiorstw spotęgowane zapotrzebowanie gotowizny, które w końcu 1921 i w pierwszych miesiącach 1922 roku doprowadziło do wprost niebezpiecznego naprężenia sytuacji na naszym rynku.

Było niewątpliwą zasługą Kasy Pożyczkowej, że w zrozumieniu powagi położenia przyszła w odpowiedniej chwili z należytą pomocą życiu gospodarczemu, zasilając je potrzebnym mu kredytem i umożliwiając mu zwycięskie przetrwanie krytycznego okresu. Stąd stosunkowo silny rozwój operacyj dyskontowych i pożyczkowych P. K. K. P. oraz zwiększenie emisji banknotów w pierwszych miesiącach 1922 roku, t. j. w czasie względnej stabilizacji marki polskiej i redukcji długu skarbowego. Natomiast gwałtowny wzrost emisji dla celów czysto fiskalnych i w związku z nim będący silny spadek marki w drugiej połowie, a zwłaszcza w końcu 1922 roku, wznieciły na nowo stłumioną przez czas pewien drożyznę i postawiły Kasę Pożyczkową wobec konieczności przystosowania nominalnej sumy udzielanych kredytów do automatycznie rosnących obrotów a wskutek tego i potrzeb gotowizny poszczególnych przedsiębiorstw. Kredyty gospodarcze Kasy Pożyczkowej w roku sprawozdawczym rozwijały się pod względem liczbowym w następujący sposób:

	Dyskonto	Pożyczki	Ogółem
	Miljony marek polskich		
31.XII. 1921	15.324,3	19.300	34.624,3
31.I. 1922	15.951,6	21.776,9	37.728,5
28.II. "	19.555	22.327,7	41.882,7
31.III. "	25.541	25.473,3	51.014,3
30.IV. "	28.668,8	26.063,7	54.732,5
31.V. "	34.555	26.067	60.622
30.VI. "	42.629,8	24.499,5	67.129,3
31.VII. "	47.661,2	24.054,4	71.715,6
31.VIII. "	56.366,6	21.079,9	77.446,5
30.IX. "	64.093	22.239,4	86.332,4
31.X. "	81.781,8	26.576,5	108.358,3
30.XI. "	107.320,1	41.278,1	148.598,2
31.XII. "	133.400,8	47.904,1	181.304,9

Wykazane sumy emisji gospodarczej odgrywały jednak, zwłaszcza w końcu roku, rolę bardzo nieznaczną w stosunku do napływających na rynek sum banknotów, emitowanych dla celów czysto skarbowych i nie mających wskutek tego żadnego odpowiednika w obrocie gospodarczym kraju. To też piętno fiskalne, wyciśnięte na naszym obiegu pieniężnym już w latach poprzednich, zaostrzyło się niepomniernie w roku ubiegłym, stawiając Polskę znów w pierwszym szeregu krajów, dotkniętych klęską inflacji. Rozmiary emisji pieniędzy papierowych w Polsce w porównaniu z innymi krajami były następujące:

N a z w a k r a j u	Koniec roku 1921		Koniec roku 1922		Wzrost lub zmniejszenie (procentowo)
Austria (miliardy koron)	174,1		4080,2		+ 2.243,6 %
Niemcy (miliardy marek):					
banknoty	113,6		1280,1		
bony Kas Pożyczkowych	8,3	121,9	13	1293,1	+ 960,8 %
Polska (miliardy marek)	229,5		793,4		+ 245,7 %
Węgry (miliardy koron)	25,2		75,9		+ 201,2 %
Estonja (miliardy marek estońskich):					
banknoty	0,35		1,5		
bilety skarbowe	2,76	3,11	2,52	4,02	+ 29,3 %
Rumunja (miliardy lei)	13,7		15,1		+ 10,2 %
Jugosławia (miliardy dinarów) . .	4,7		5		+ 6,4 %
Belgia (miliardy franków)	6,3		6,7		+ 6,3 %
Finlandja (miliardy marek fińsk.)	1,35		1,42		+ 5,2 %
Francja (miliardy franków)	36,5		36,3		— 0,05 %
Łotwa (miliardy rubli łot.)	2,28		2,26		— 1 %
Włochy (miliardy lir):					
banknoty	19,2		17,9		
noty skarbowe	2,2	21,4	2,2	20,1	— 6,1 %
Anglja (miliony funtów sterlingów):					
banknoty	126,5		124,9		
Currency notes	325,6	452,1	295,4	420,3	— 7 %
Czechosłowacja (miliardy K. cz.)	12,13		10,06		— 17,1 %

Fatalny wpływ, jaki w drugiej połowie roku sprawozdawczego wyrzucić musiała inflacja na stan naszej waluty, został silnie spotęgowany przez wysoce niepomysłny układ wewnętrznych stosunków politycznych. Długotrwałe przesilenie gabinetowe, zakończone utworzeniem rządu, pozbawionego oparcia w sejmie, i w związku z tem będąca niemożnością przeprowadzenia jakiegokolwiek planu finansowego, podurzały ostatecznie wiarę społeczeństwa w rychłą naprawę naszych stosunków skarbowych i walutowych. Wymownym wyrazem tego braku zaufania do gospodarki skarbowej były wyniki subskrypcji pożyczki złotej, która aczkolwiek uposażona w znaczne przywileje i zabezpieczona w dużej mierze przed deprecjacją waluty, nie zdołała pozyskać zainteresowania szerokich warstw ludności; została ona umieszczona do końca roku 1922 w sumie niespełna 10 milionów złotych

Sytuacja
walutowa.

i 10 miliardów marek polskich, co odpowiadało łącznie kwocie około 27 miliardów marek. Tak więc pożyczka złota nie zdołała wytrzymać konkurencji z walutami obcymi, ku którym, wzorem lat ubiegłych, zwrócił się przede wszystkim kapitał oszczędnościowy—a w pewnej mierze i obrotowy—w swej ucieczce przed zdyskredytowaną na nowo marką polską. Pierwiotek psychiczny zaczął znów odgrywać rolę dominującą w procesie kształtowania się kursu walut obcych na rynku miejscowym. Notowania najważniejszych walut obcych na giełdzie warszawskiej były następujące:

	Dolary	Franki francuskie	Franki szwajcarskie	Funty sterlingi
2.I. 1922	2.855	233	—	12.187
10. „	2.801	—	—	—
20. „	3.450	282	603 ¹⁾	14.912
1.II. „	3.315	285	672 ²⁾	14.550
10. „	3.267	283	682 ³⁾	14.525
20. „	3.665	332	788	16.250
1.III. „	3.950	367	800	17.700
10. „	4.015	367	778	17.750
20. „	4.025	370	802	18.050
1.IV. „	3.880	352	766	17.075
10. „	3.830	353	751	16.925
20. „	3.855	359	751	17.150
1.V. „	4.000	370	784	17.975
10. „	3.990	368	780	17.940
20. „	4.075	374	789	18.250
1.VI. „	3.915	362	753	17.650
10. „	4.080	372	790	18.350
20. „	4.365	378	840	19.450
1.VII. „	4.830	404	906	21.475
10. „	5.990	486	1.181	26.800
20. „	5.920	502	1.116	26.350
1.VIII. „	6.025	492	1.151	26.850
10. „	7.000	569	1.303	31.200
21. „	8.475	682	1.646	38.300
1.IX. „	8.425	665	1.614	38.300
11. „	6.875	540	1.294	31.000
20. „	7.575	585	1.430	33.800
2.X „	8.925	680	1.675	38.950
10. „	10.550	810	2.040	47.750
20. „	11.500	858	2.100	51.700
2.XI. „	14.450	1.032	2.640	65.250
11. „	15.975	1.025	2.940	71.350
20. „	15.875	1.115	2.970	71.500
1.XII. „	17.050	1.195	3.230	77.600
11. „	17.600	1.248	3.335	80.500
20. „	17.900	1.357	3.447	83.750
30. „	17.750	1.293	3.405	82.550

¹⁾ 23. I.

²⁾ 3. II.

³⁾ 13. II.

W przeciwstawieniu do kursów dewiz wykazywały kursy papierów wartościowych przez czas dłuższy bardzo charakterystyczną odporność w stosunku do obniżającej się waluty. Przez większą część roku kursy najpopularniejszych akcji bądź utrzymywały się na jednakowym mniej więcej poziomie, bądź też wykazywały tendencję zwyżkową, zgoła nieodpowiadającą równoczesnemu spadkowi marki. Kursy niektórych akcji na giełdzie warszawskiej kształtowały się w sposób następujący:

	Warsz. T-wo Fabryk Cukru	Lilpop, Rau i Loewenstein	Żyrardów
2. I. 1922	18.650	3.000	54.500
15. " "	17.700	2.800	52.000
1. II.	18.800	3.025	56.850
15. " "	20.000	3.900	63.500
1. III. "	21.600	3.925	71.500
15. " "	30.300	4.075	78.000
1. IV. "	31.000	3.750	77.500
12. " "	29.750	3.900	76.000
1. V. "	33.250	3.825	73.500
15. " "	34.250	3.800	70.750
1. VI. "	32.750	3.500	69.500
16. " "	33.750	3.760	72.500
1. VII. "	50.500	4.050	78.250
15. " "	46.000	4.675	80.000
1. VIII. "	49.900	4.800	79.500
16. " "	85.000	5.650	141.000
1. IX. "	81.000	5.800	128.000
15. " "	95.000	5.775	168.000
2. X. "	155.000	9.000	270.000
15. " "	195.000	19.000	322.500
2. XI. "	221.000	20.000	410.000
15. " "	335.000	39.000	600.000
1. XII. "	530.000	60.000	1,050.000
15. " "	420.000 ¹⁾	61.000	925.000
30. " "	475.000	89.000	1,350.000

Jak widać z przytoczonych danych, rynek papierów wartościowych opanowany został przez silny ruch zwyżkowy dopiero w końcu roku. W tym czasie zbudziła się nagle w sferach giełdowych świadomość niepospolicie niskiej oceny akcji, nie stojącej w żadnym stosunku do realnej wartości przedsiębiorstw. Pod wpływem tej świadomości pokaźna część zaoferowania marek polskich przerzuciła się z rynku dewizowego na rynek papierów wartościowych, powodując silną zwyżkę ich kursu. Zmniejszone pod wpływem tej zmiany orientacji zapotrzebowanie walut obcych znalazło swój wyraz w znacznym osłabieniu tempa zwyżkowego i nawet w pewnej stabi-

¹⁾ 18. XII.

lizacji ich kursu w końcu roku 1922. Wspomnianą zmianę w ustosunkowaniu obrotów walutami i akcjami na rynku wewnętrznym ilustruje poniższe zestawienie obrotów miesięcznych na giełdzie warszawskiej.

	O B R O T Y							
	Walutami		Akcjami		Papierami $\frac{\%}{\%}$		Ogółem	
	M i l j o n y m a r e k p o l s k i c h							
	absolutnie	%-wo	absolutnie	%-wo	absolutnie	%-wo	absolutnie	%-wo
Styczeń 1922 . . .	7.339,3	96	219,7	2,9	83,7	1,1	7.642,8	100
Luty	8.786,2	91,7	693	7,2	101,4	1,1	9.580,6	100
Marzec	11.057,6	93	767,9	6,5	62,8	0,5	11.888,3	100
Kwiecień	9.127	93,8	577,2	5,9	28,8	0,3	9.761,6	100
Maj	12.922,6	96,8	362,3	2,7	60	0,5	13.344,9	100
Czerwiec	15.033,3	95,9	551,1	3,5	85,6	0,6	15.669,9	100
Lipiec	14.855,7	95,6	599,6	3,9	77	0,5	15.532,3	100
Sierpień	18.574,4	95,4	865,7	4,5	25,1	0,1	19.465,2	100
Wrzesień	25.120,7	96,2	968,2	3,7	17,6	0,1	26.106,6	100
Październik	32.083,5	86,9	4.811,5	13	20,7	0,1	36.915,7	100
Listopad	44.147,9	78,3	12.179,5	21,6	17,8	0,1	56.345,1	100
Grudzień	38.316,9	83,8	7.359,2	16,1	24,3	0,1	45.700,4	100

Niszczycielski wpływ gospodarki skarbowej na sytuację walutową występuje ze specjalną jaskrowością na tle naszego ogólnego położenia gospodarczego, które w roku sprawozdawczym wykazywało we wszystkich prawie dziedzinach postęp ogromny. Jeżeli w latach poprzednich odpowiedzialność za spadek waluty ponoszona była nie tylko przez fatalny stan finansów państwowych, lecz również przez bardzo niekorzystne kształtowanie się naszego bilansu płatniczego,—to w roku 1922 sytuacja ta zmieniła się zasadniczo. Pod wpływem znacznego ożywienia się naszego eksportu, niedobór bilansu handlowego zmniejszał się w szybkim tempie, w sierpniu zaś po raz pierwszy nastąpiło wyrównanie bilansu. Tym sposobem źródłem fatalnego położenia walutowego w drugiej połowie roku ubiegłego był wyłącznie stan skarbu, którego ujemny wpływ przeważał dodatnie wyniki, jakie byłyby się ujawniły dzięki znakomitej poprawie naszej sytuacji gospodarczej.

Wskutek dominującej roli, jaką pierwiastek psychiczny odgrywał w procesie deprecjacji marki polskiej musiało tempo tej deprecjacji być żywsze od tempa wzrostu emisji. Różnica, która ujawniła się w tym względzie, uwidoczniła jest w następującym zestawieniu, obejmującym wskaźniki wzrostu obiegu, wzrostu kursu dolara i wzrostu cen hurtowych; zestawienie to wykazuje również, że spadek kursu marki w stosunku do walut obcych szedł mniej więcej równolegle ze spadkiem jej siły nabywczej na rynku wewnętrznym.

	Przeciętna suma bile- tów w obiegu	Wskaźnik wzrostu obiegu	Przeciętny kurs dola- ra	Wskaźnik wzrostu kursu	Wskaźnik cen hur- towych *)
M i l j a r d y m a r e k p o l s k i c h					
Styczeń 1922	233,9	100,0	3092,5	100,0	100,0
Luty	243,7	104,2	3565,2	116,1	108,2
Marzec	249,4	106,6	4118,4	132,2	120,2
Kwiecień	256,0	109,5	3860,8	126,0	128,2
Maj	267,5	114,4	4005,2	129,0	136,5
Czerwiec	286,1	122,3	4249,0	135,5	150,4
Lipiec	313,9	134,2	5614,2	180,6	173,1
Sierpień	355,1	151,8	7663,6	248,6	229,3
Wrzesień	419,2	179,2	7807,5	252,0	254,8
Październik	517,2	221,0	11208,0	361,3	338,6
Listopad	615,7	263,2	15947,7	513,0	469,4
Grudzień	718,4	307,1	17699,0	571,0	589,3

Rzecz oczywista, że wobec wskazanej bardzo znacznej różnicy w stopniu deprecjacji marki z jednej strony, a ilościowego wzrostu biletów w obiegu z drugiej, wartość całej emisji, wyrażona w walucie stałej, musiała w ciągu roku ulec silnej redukcji, a mianowicie:

	Wartość biletów w obiegu
Styczeń 1922	75,6 miljonów dolarów
Luty	68,2 „ „
Marzec	60,6 „ „
Kwiecień	66,3 „ „
Maj	66,8 „ „
Czerwiec	67,3 „ „
Lipiec	55,9 „ „
Sierpień	48,9 „ „
Wrzesień	53,7 „ „
Październik	46,1 „ „
Listopad	38,6 „ „
Grudzień	40,6 „ „

*) Według danych Głównego Urzędu Statystycznego.

Ruch zało-
życielski.

Stopniowe kurczenie się siły nabywczej rozporządzalnego kapitału płynnego na rynku naszym było niewątpliwie jednym z najcharakterystyczniejszych a równocześnie najfatalniejszych objawów w ogólnym układzie stosunków gospodarczych Polski w roku ubiegłym. Wprawdzie ruch założycielski, tak wybujały w latach poprzednich, osłabł pokaźnie w roku 1922, co było bezsprzecznie objawem dodatnim i wpłynęło na zwiększenie zasobów rozporządzalnej gotowizny dla potrzeb obrotowych,—jednak te właśnie potrzeby wzrosły zwłaszcza w końcu roku bardzo gwałtownie i zaspokojenie ich nastroczać musiało trudności niepospolite. Sumy emisji, dokonanych w roku 1922 w b. Kongresówce i Małopolsce, były następujące:

	Sumy emisji spółek akcyjnych nowozałożonych		Sumy emisji spółek akcyjnych istniejących (z tytułu podwyższenia kapitału)		Ogólne sumy emisji spółek nowozałożonych i istniejących	
	I półrocze	II półrocze	I półrocze	II półrocze	I półrocze	II półrocze
	M i l j o n y m a r e k p o l s k i c h					
W przemyśle	2.869,2	6.069	3.385,9	10.239,3	6.255,1	16.308,3
„ handlu	674,8	1.930	927,7	3.323,1	1.602,5	5.253,1
„ bankowości	30	385	1.256,4	1.090	1.286,4	1.475
„ innych gałęziach . .	1.531	4.075	179,4	485,5	1.710,4	4.560,5
	5.105	12.459	5.749,4	15.137,9	10.854,4	27.596,9
Razem w r. 1922	17.564		20.887,3		38.451,3	
w roku 1921	11.233,6		8.202,4		19.436	
w roku 1920	1.812,6		2.897,2		4.709,7	

Ogólne zapotrzebowanie kapitału ze strony nowozałożonych i istniejących spółek akcyjnych we wspomnianych dzielnicach kraju wyraziło się zatem w roku sprawozdawczym sumą 38,4 miliardów marek wobec 19,4 miliardów marek w roku 1921, wzrosło zatem mniej więcej o 100%. Wprawdzie punkt ciężkości emisji akcji przesunął się w roku 1922 ku spółkom

istniejącym, które przez podwyższenie swych kapitałów starały się przystosować swe środki do zmienionej sytuacji walutowej, ale stopień, w jakim te właśnie emisje wzrosły w stosunku do roku 1921 (20,9 miliardów wobec 8,2 miliardów) był niewątpliwie znacznie słabszy, aniżeli tego wymagał ogólny układ stosunków gospodarczych. Jest rzeczą oczywistą, że w czasie, w którym kurs dolara i poziom cen hurtowych wzrosły bez mała o 500%, podwyższenie kapitałów własnych, dokonane przez przedsiębiorstwa istniejące w stosunku mniej więcej 150%, nie mogło zadośćuczynić całkowicie ich potrzebom w zakresie kapitału płynnego. Zdaje się nie ulegać wątpliwości, że ta niewspółmierność pomiędzy stopniem deprecjacji waluty, a stopniem wzrostu kapitałów własnych spółek akcyjnych miała swoje źródło w wysoce niepomyślnej sytuacji rynku pieniężnego, której najwymowniejszym wyrazem był rozwój operacji wkładowych w instytucjach kredytowych.

Saldo na odpowiednich rachunkach w 18-u instytucjach bankowych, należących do Związku Banków i mających siedzibę zarządu w byłym Królestwie Kongresowem*) wynosiło:

Sytuacja
rynku pie-
niężnego.
Operacje
wkładowe
w bankach.

		Wkłady terminowe	Rachunki czekowe i korespondentów „Loro“	Razem wkłady wszelkich typów
		M i l j o n y m a r e k p o l s k i c h		
31.XII.	1921	1.796,2	32.084,7	33 880,9
31. I.	1922	2.162,3	33.672,9	35.835,3
28. II.	„	2.468,1	39.436,9	41.905
31. III.	„	2.723,2	44.634,7	47.357,8
30. IV.	„	2.911,9	45.629,2	48.541,1
31. V.	„	3.630,9	47.565,2	51.196,1
30. VI.	„	3.863,3	52.023,7	55.887
31. VII.	„	3.305,8	59.861,1	63.166,9
31. VIII.	„	4.504,7	63.671,4	68.176,1
30. IX.	„	4.753,5	69.318	74.071,5
31. X.	„	5.128,1	85.735,8	90.863,9
30. XI.	„	6.675,8	97.748,9	104.424,7
31. XII.	„	6.789	118.260,6	125.049,7

*) Bank Angielsko-Polski,

„ Dyskontowy Warszawski,
„ Handlowo-Przemysłowy w Łodzi,
„ Handlowy w Łodzi,
„ Handlowy w Warszawie,
„ dla Handlu i Przemysłu w Warszawie,
„ Kredytowy w Warszawie,
„ Kredytu Hipotecznego w Warszawie,
„ Kupiecki Łódzki,

Bank Międzynarodowy w Warszawie,

„ Przemysłowców Polskich,
„ Przemysłowy Warszawski,
„ Towarzystw Spółdzielczych,
„ Wschodni w Warszawie,
„ Zachodni,
„ Ziemiański,
„ Zjednoczonych Ziemi Polskich,
„ Związków Ziemian.

U W A G A.

We wszystkich zestawieniach liczbowych, podanych w tekście sprawozdania, pominięty został Polski Bank Komunalny, którego operacje, uprawiane z funduszków powierzonych przez Skarb Państwa, mają charakter swoisty i nie mogą wskutek tego być utożsamiane z operacjami prywatnych instytucji kredytowych.

A zatem pomiędzy 31 grudnia 1921 a 31 grudnia 1922 wzrosły wkłady terminowe z 1.796,2 do 6.789 milionów,—czyli o 278%; rachunki czekowe i korespondentów „Loro”—z 32.084,7 do 118.260,6 milionów,—czyli o 237%; ogólna zaś suma wkładów wszelkich typów—z 33.880,9 do 125.049,7 milionów,—czyli o 269%. Stosunkowo silniejszy wzrost wkładów terminowych, aniżeli rachunków czekowych i „Loro”, przypisać należy niewątpliwie temu, że w pierwszej połowie roku względna stabilizacja waluty sprzyjała naogół oszczędności, skutkiem czego dopływ wkładów oszczędnościowych do banków był żywszy, aniżeli poprzednio. I tak w pierwszej połowie roku wkłady terminowe wzrosły o 117%, zaś rachunki czekowe i „Loro” zaledwie o 62,5%, — natomiast w drugiej połowie roku, będącej okresem gwałtownej inflacji i silnego spadku waluty, wkłady terminowe wzrosły już tylko o 79%, pozostałe zaś wkłady o 127,5%. Naogół jednak stwierdzony powyżej wzrost ogólnej sumy wkładów wszelkich typów w stosunku 269% odchyłał się znacznie pod względem napięcia od stopnia deprecjacji waluty, wyrażającego się w podwyższeniu kursu dolara o 471% oraz we wzroście drożyzny o 489,3%.

Nie ulega wątpliwości, że ogólna suma wkładów uległa w roku sprawozdawczym, pomimo wykazanego nominalnego wzrostu, bardzo dotkliwej redukcji pod względem swej realnej wartości. Dla uprzytomnienia sobie stopnia, w jakim redukcja ta miała miejsce, wystarczy przeliczyć sumy wkładów w końcu 1921 i w końcu 1922 roku na walutę stałą, np. na dolary.

	Suma wkładów (wszelkich typów)	Wartość wkładów w dolarach
31. XII. 1921	33.880,9 milionów mk.	11.784.600
31. XII. 1922	125.049,7 „ „	7.045.000

W tempie jeszcze słabszem aniżeli kapitały powierzone wzrosły w roku sprawozdawczym kapitały własne banków. Suma kapitałów zakładowych i zapasowych wymienionych poprzednio 18 instytucyj wynosiła w końcu 1921 roku 2.106,6 milionów marek, zaś w końcu 1922 roku — 6.789,8 milionów, zwiększyła się zatem o 222%. I z tego zatem źródła środki obrotowe banków zasilane były w stopniu zgoła niewystarczającym.

Operacje
czynne
banków.

Pozbawione odpowiedniego dopływu środków nie mogły oczywiście banki nasze zaspokajać całego zgłaszanego do nich zapotrzebowania i zmuszone były utrzymywać swe operacje czynne w rozmiarach stosunkowo ograniczonych. Rozwój poszczególnych kategorii tych operacyj w roku 1922 był następujący:

	Dyskonto	Rachunki otwartego kredytu	Rachunki korespon- dentów „Loro“	Pożyczki terminowe	Kredyty udzielone ogółem
	M i l j o n y m a r e k p o l s k i c h				
31. XII. 1921	8.666,2	3.658,1	14.303,2	416,3	27.043,8
31. I. 1922	10.504,8	4.790,3	12.687,4	400,5	28.383
28. II. „	14.687,3	5.661,1	14.848,3	452,5	35.649,2
31. III. „	16.215,9	6.700,6	17.299,3	577,5	40.793,3
30. IV. „	17.116,4	7.240,8	17.800,1	532	42.689,3
31. V. „	18.502,6	8.243,6	22.955,8	547	50.249
30. VI. „	21.997,9	8.721,7	23.517,1	541,9	54.778,6
31. VII. „	23.390,3	8.766,4	24.225,6	580	55.762,3
31. VIII. „	26.885,5	9.679,7	27.647,6	763,2	64.976
30. IX. „	31.575,5	12.185,4	28.582,1	674,8	73.017,8
31. X. „	41.376,4	13.057,1	31.460,3	733,6	86.627,4
30. XI. „	49.247,8	16.121,8	42.949,6	1.018,6	109.337,8
31. XII. „	48.551,4	17.522,8	44.080,3	871,4	111.025,8

Z przytoczonych danych wynika, że wyszczególnione operacje czynne wzrosły pomiędzy 31 grudnia 1921 a 31 grudnia 1922 w stopniu następującym:

Dyskonto	o 460,3%
Rachunki otwartego kredytu . . „	379 %
Rachunki korespondentów „Loro“ „	208 %
Pożyczki terminowe	109 %

Ogółem kredyty udzielone. . . o 310,5%

Stosunkowo najsilniej wzrosły zatem operacje dyskontowe, co jest bezsprzecznie objawem dodatnim z punktu widzenia polityki bankowej. O ile jeszcze w końcu 1921 roku stanowisko dominujące wśród pozycji stanu czynnego zajmowały sumy na rachunkach korespondentów „Loro”, o tyle w końcu 1922 roku rola ta przypadła w udziale portfelowi wekslowemu, dzięki czemu aktywa bankowe zyskały pokaźnie na płynności.

Zestawienie sumy wkładów wszelkich typów z sumami udzielonych przez banki kredytów wykazuje, że pierwsze wzrosły w ciągu roku o 91,1 miliardów marek, drugie zaś o 84 miliardy marek. A zatem z przyrostu kapitałów obcych, osiągniętego przez banki w roku 1922, zużytkowano 92% na zasilenie kredytem obrotowym przemysłu i handlu. W pierwszej połowie roku stosunek pomiędzy wspomnianymi kategorjami operacyj był jeszcze bardziej charakterystyczny, albowiem dopływowi wkładów w wysokości 22 miliardów marek towarzyszył wzrost przyznanych we wszelkich postaciach

kredytów w sumie 27,8 miliardów. Niepospolicie silny napór na banki ze strony przemysłu, walczącego wówczas z wielkimi trudnościami zbytu, i konieczność podtrzymania klienteli w okresie zastoju ekonomicznego, zmusiły banki do umieszczenia w operacjach kredytowych sumy, przewyższającej równoczesny dopływ kapitałów obcych. Dopiero w drugiej połowie roku zaczęły banki znów przystosowywać rozmiary operacji kredytowych do istotnych swych zdolności, określonych wysokością posiadanych wkładów. Ogólny jednak rezultat działalności kredytowej banków, wyrażający się wzrostem sumy udzielonych pożyczek wszelkiego typu o 310,5%, przy równoczesnym wzroście wkładów o 269%, zmusił banki do przerzucenia poważnej części przyznanych kredytów na instytucję emisyjną. To też z nabywanych przez banki w roku 1922 weksli coraz większa część odpływała do Kasy Pożyczkowej, służąc za podstawę do zdobywania niezbędnego kredytu. Wysokość redyskonta oraz stosunek jego do nabytych przez banki weksli były następujące:

Oparcie
banków o
instytucję
emisyjną.

	Redyskonto	Dyskonto	Stosunek % - wy redyskonta do dyskonta
	M i l j o n y m a r e k p o l s k i c h		
31.XII.1921	1.778,6	8.666,2	20,5%
31.I. 1922	1.651,6	10.504,8	15,7%
28.II. „	2.783,6	14.687,3	19 %
31.III. „	3.352,2	16.215,9	20,7%
30.IV. „	4.085,7	17.116,4	23,9%
31.V. „	5.624,8	18.502,6	30,4%
30.VI. „	8.139,2	21.997,9	37 %
31.VII. „	8.873,6	23.390,3	38 %
31.VIII. „	10.520,7	26.885,5	39,1%
30.IX. „	13.238,3	31.575,5	41,9%
31.X. „	15.908,8	41.376,4	38,5%
30.XI. „	21.402,2	49.247,8	43,5%
31.XII. „	22.370,7	48.551,4	46 %

Pogotowie
kasowe
banków.

Wyzyskanie w stopniu wskazanym kredytu redyskontowego w P. K. K. P. umożliwiło bankom zasilanie życia gospodarczego środkami obrotowymi w rozmiarach powyżej stwierdzonych, nie zapobiegło jednak pokaźnemu osłabieniu ich pogotowia kasowego. Zapasy gotowizny wspomnianych 18-u banków oraz stosunek ich do posiadanych przez banki wkładów były następujące:

	Gotowizna *)	Wkłady wszelkich typów	Stosunek %-wy gotowizny do wkładów
	Miljony marek polskich		
31. XII. 1921	9.019,7	33.880,9	26,6 %
31. I. 1922	8.898,4	35.835,3	24,8 %
28. II. „	10.032,7	41.905	23,9 %
31. III. „	8.612,6	47.357,8	18,2 %
30. IV. „	7.832,2	48.541,1	16,1 %
31. V. „	8.499,1	51.196,1	16,6 %
30. VI. „	8.794,9	55.887	15,7 %
31. VII. „	12.476,2	63.166,9	19,8 %
31. VIII. „	11.736	68.176,1	17,2 %
30. IX. „	13.304,1	74.071,5	18 %
31. X. „	19.806	90.863,9	21,8 %
30. XI. „	21.711,9	104.424,7	20,8 %
31. XII. „	28.951,8	125.049,7	23,2 %

W pierwszej połowie roku z przyczyn, o których powyżej była mowa, pokrycie wkładów gotowizną obniżało się, jak widzimy, w tempie szybkim i doszło stopniowo do 15,7% t. j. do poziomu znacznie niższego od dopuszczalnego w naszych warunkach minimum. Dopiero w ostatnich miesiącach roku, dzięki stosowanej wówczas przez banki dużej oględności przy udzielaniu nowych kredytów i specjalnie silnemu wyzyskaniu przez nie źródła redyskontowego, udało się zbliżyć stosunek pomiędzy rezerwą gotówkową a wkładami do poziomu normalnego.

Wobec stwierdzonego stanu rzeczy nie wytrzymuje krytyki szeroko rozpowszechnione twierdzenie, że banki nasze uczyniły w roku ubiegłym dla życia gospodarczego mniej, aniżeli uczynić były mogły i powinny. Raczej może być bankom naszym uczyniony zarzut, że przy udzielaniu kredytów posunęły się one dalej, aniżeli na to zezwalała trzeźwa i ostrożna polityka bankowa. Lokując bowiem prawie całkowitą sumę przyrostu wkładów w operacjach kredytowych i zatrzymując z owego przyrostu zobowiązań zaledwie około 8% na ich pokrycie — naraziły się banki na niedopuszczalne osłabienie swego pogotowia kasowego, które w naszych warunkach powinno bezwarunkowo być utrzymywane na poziomie nie niższym od 25% sumy posiadanych wkładów **).

*) Rubryka ta obejmuje: zapasy kasowe, sumy na rachunkach w P. K. K. P. i P. K. O. oraz 5 %-we Bilety Skarbowe.

**) p. Sprawozdanie Związku Banków za rok 1921, str. 21, 22.

Z drugiej strony poważne zastrzeżenia wzbudzać musi ta okoliczność, że wspomniana relacja pomiędzy zapasami gotowizny a wkładami osiągnięta została właśnie za pomocą stosunkowo bardzo silnego wyzyskania kredytu w instytucji emisyjnej. Kredyt ten, który powinien stanowić dla banku ostateczną rezerwę, przeznaczoną na zaspokojenie potrzeb gotowizny w chwilach krytycznego zaostrzenia się sytuacji rynku pieniężnego, stał się, jak widzieliśmy, źródłem, z którego przez rok cały czerpano środki dla uprawiania bieżącego interesu bankowego.

**Koszty
handlowe.
Drożyzna
kredytu.**

Ze zbadanych poprzednio czynnych i biernych operacji bankowych żadna, jak stwierdziliśmy, nie dorównała pod względem tempa wzrostu spadkowi waluty. Natomiast koszty handlowe wzrastały mniej więcej równolegle do deprecjacji marki polskiej. Wskutek stosowania przez rok cały zasady automatycznego podwyższania uposażeń pracowników bankowych według ustalanego przez Urząd Statystyczny współczynnika drożyzny, a z drugiej strony wskutek gwałtownego zwiększenia się wszystkich innych wydatków, związanych z prowadzeniem przedsiębiorstwa, wzrost kosztów handlowych prześcignął znakomicie wzrost pozostałych pozycji bilansowych.

	31. XII. 1921	31. XII. 1922	Wzrost %-wy
Koszty handlowe (w milionach marek) *)	2.400,1	17.629,1	634,5%
Wkłady wszelkie (w milionach marek)	33.880,9	125.049,7	269 %
Stosunek %-wy kosztów handlowych do wkładów	7%	14%	
Wkłady i kapitały własne, t. j. środki obrotowe ogółem (w milionach marek)	35.987,5	130.839,5	266 %
Stosunek %-wy kosztów handlowych do sumy środków obrotowych	6,7%	13,4%	

Jeżeli, jak to wynika z zestawienia powyższego, środki obrotowe banków obciążone były w roku ubiegłym kosztami handlowymi w dwójnasób silniej aniżeli w roku 1921, to rzecz oczywista, że drożyzna kredytu, która już w latach poprzednich tak dotkliwie przez życie gospodarcze była odczuwana, uczynić musiała w roku sprawozdawczym dalsze i znaczne postępy. Ażeby zdać sobie sprawę, jak wysoce nienormalny jest wykazany powyżej blisko 14%-wy stosunek pomiędzy kosztami handlowymi, a ogólną sumą środków obrotowych banków, wystarczy wspomnieć, że przed wojną stosunek ten wynosił przeciętnie $1\frac{1}{4}\%$ **). Jeżeli nadomiar uwzględnimy, że

*) Sumy kosztów handlowych zaczerpnięte są z bilansów surowych na 31 grudnia 1921, względnie 1922.

**) p. Sprawozdanie Związku Banków w Polsce za rok 1921, str. 29 i 30.

z posiadanych przez banki wkładów 20 do 25% leży bezczynnie w kasach, wobec czego wykazane koszty handlowe rozkładają się na sumę środków obrotowych odpowiednio mniejszą od wyżej przytoczonej, następnie zaś zważymy ciężar samego oprocentowania wkładów, to będziemy mieli wytłumaczenie dla niepospolitej drożyzny kredytu w roku ubiegłym.

Że koszty kredytu, sięgające już w końcu roku ubiegłego nawet w najzasobniejszych bankach 3 do 4% miesięcznie, istotnie znajdowały uzasadnienie w szalonych wydatkach handlowych, świadczy najwymowniej poniższe zestawienie, którego dane zaczerpnięte są z bilansów poprzednio przytoczonych 18 banków:

	31. XII. 1921	31. XII. 1922
	Miljony marek polskich	
Koszty handlowe	2.400,1	17.629,1
Procenty i prowizje	3.053,8	19.024,1
Stosunek kosztów handlowych do procentów i prowizyj	78,6%	92,6%

Widzimy zatem, że koszty handlowe, które jeszcze w roku 1921 wynosiły 78,6% sumy procentów i prowizyj, stanowiły w 1922 roku 92,6% tej sumy, czyli że osiągnięty z bieżącego bankowego interesu zysk, na który złożyły się owe niepospolicie wysokie stawki procentowe i prowizyjne, został prawie całkowicie pochłonięty przez wydatki, związane z prowadzeniem przedsiębiorstwa bankowego.

Już w ostatnich miesiącach 1922 roku w całym szeregu banków koszty handlowe przekroczyły zysk, osiągnięty z procentów i prowizyj. Nie ulega wątpliwości, że wobec gwałtownych postępów, jakie uczyniła drożyzna od początku 1923 r., obecnie objaw ten poczytywany być może za powszechny. Uzasadnione zatem jest twierdzenie, że już w roku bieżącym normalny interes kredytowy sam przez się nie pokryje nawet wydatków handlowych, i że zwłaszcza dla młodszych, nie rozporządzających znaczniejszymi rezerwami instytucyj wyrównanie owych kosztów, nie mówiąc już o zysku, zależne będzie całkowicie od wyników operacyj walutami i akcjami.

Rozumie się, że ze stanowiska ogólno-ekonomicznego podobny stan rzeczy w żadnym razie za normalny poczytywany być nie może. Okres trwałej stabilizacji waluty, który wszak prędzej czy później nastąpić musi, a który z konieczności doprowadzi do znacznej redukcji zysków na transakcjach dewizami i akcjami, stanie się dla całego szeregu banków okresem ciężkiej próby i walki o byt. Pozbawione tej podstawy operacyjnej, która stanowiła ostoję ich istnienia, a równocześnie obciążone nadal szalonymi kosztami handlowymi, znajdują się liczne banki w położeniu niepospolicie ciężkiem. Odwrócić od siebie grożące niebezpieczeństwo zdołają jedynie te

instytucje, które potrafią w porę ograniczyć swe wydatki w stosunku do obrotów. Osiągnięcie zaś tego celu możliwe jest przede wszystkim przez połączenie się banków słabszych, nie mogących liczyć na znaczniejszy dopływ wkładów, z bankami o rozgałęzionej stałej klienteli, szerokim zakresie operacji i nagromadzonych wielkich rezerwach. Na tę drogę zostanie niewątpliwie skierowany we właściwym czasie dalszy rozwój bankowości naszej.

Kapitały
własne
banków
i stosunek
ich do zobowiązań.

Stosunek własnych kapitałów banków do ogółu ich zobowiązań, który już w roku 1921 obniżył się silnie *), uległ w roku sprawozdawczym dalszemu zmniejszeniu, jak o tem świadczy poniższe zestawienie, obejmujące odpowiednie dane 18-u wyszczególnionych poprzednio banków.

	Kapitały własne	Z O B O W I A Z A N I A				Stosunek %-wy ka- pitalów własnych do zobowiązań
		Wkłady wszelkich typów	R-ki kc- respon- dentów „Nostro“	Redys- konto	O g ó ł e m	
		M i l j o n y m a r e k p o l s k i c h				
31. XII. 1921	2.106,7	33.880,9	5.120,7	1.778,6	40.780,2	5,2 %
31. III. 1922	2.351,1	47.357,8	5.661,8	3.352,2	56.371,8	4,2 %
30. VI. „	3.544,4	55.887	7.082,2	8.139,2	71.108,4	5 %
30. IX. „	4.141,3	74.071,5	13.062,6	13.238,3	100.372,4	4,1 %
31. XII. „	6.789,7	125.049,7	17.338	22.370,7	164.758,4	4,1 %

Ruch zało-
życielski
w dziedzi-
nie banko-
wości.

Ruch założycielski w dziedzinie bankowości ograniczony został w roku 1922 do minimum. Koncesyj na nowe banki w byłej Kongresówce i Małopolsce wydano w roku tym zaledwie 6, wobec 22-ch w roku poprzednim. Stwierdzić przytem należy, że przy udzielaniu tych koncesyj chodziło wyłącznie o przekształcenie istniejących już spółdzielni lub spółek z ograniczoną odpowiedzialnością na spółki akcyjne. Na banki nowe w ścisłym tego słowa znaczeniu nie wydano w roku sprawozdawczym ani jednej koncesji. W końcu roku Ministerstwo Skarbu zaczęło również stosować pewne ograniczenia przy udzielaniu bankom pozwoleń na otwieranie nowych oddziałów, wychodząc ze słusznego założenia, że wobec zastoju w dziedzinie operacji wkładowych tworzenie oddziałów chybia celu. Jak wykazało doświadczenie, nowe placówki bankowe w większości wypadków nie mogą spełniać właściwego swego zadania, polegającego na przysparzaniu swym centralom środków obrotowych w postaci ściągniętych z prowincji wkładów. Skutkiem tego oddziały bankowe naogół przestały być źródłem, zaopatrującem centrale, a natomiast czerpały z nich pokażne sumy gotowizny i obciążały je ogromnymi kosztami handlowymi.

Bankowość
polska w
świecie
liczb.

W całej Rzeczypospolitej rozpoczęło działalność w roku 1922 na zasadzie koncesyj, w tymże lub w poprzednim roku otrzymanych, 12 banków akcyjnych, z których 6 powstało z przekształcenia istniejących spółdzielni

*) p. Sprawozdanie Związku Banków za rok 1921, str. 27.

kredytowych. Ogólna suma kapitałów zakładowych tych nowopowstałych w roku ubiegłym instytucji wynosiła 1 stycznia 1923 r. 1715 milionów marek, zaś suma kapitałów zapasowych—101,5 milionów marek. Po uwzględnieniu przytoczonych danych bankowość polska w formie spółek akcyjnych przedstawiała się liczbowo w dniu 1 stycznia 1923, jak następuje:

Liczba instytucji bankowych 104.

Liczba posiadanych przez nie oddziałów 556.

Z uwzględnieniem Polskiej Krajowej Kasy Pożyczkowej, liczącej 46 placówek, polska sieć bankowa liczyła w dniu 1 stycznia 1923 roku 706 placówek, z których 673 w granicach Rzeczypospolitej, 33 zaś poza jej granicami *). Pozatem czynne były w granicach Rzeczypospolitej 24 oddziały banków zagranicznych, w tem 2 oddziały banku paryskiego, 10 oddziałów banków wiedeńskich, 8 oddziałów banków berlińskich i 4 oddziały banku gdańskiego. Główne miasta Rzeczypospolitej posiadały w dniu 1 stycznia 1923 roku następujące liczby instytucji bankowych (bez P. K. K. P.):

	Liczba centrali	Liczba oddziałów banków zamiejscowych	Razem
Warszawa	37	22	59
Poznań	18	6	24
Lwów	10	17	27
Kraków	6	18	24
Katowice	2	20	22
Łódź	6	15	21
Wilno	5	9	14
Lublin	1	9	10

Kapitały własne banków polskich wynosiły w dniu 1 stycznia 1923 r. w porównaniu z dniem 1 stycznia 1922:

	1 stycznia 1923	1 stycznia 1922
	Miliony marek polskich	
Kapitały zakładowe	19.153,9	7.089,7
Kapitały zapasowe	7.567,8	2.099,1
Kapitały własne ogółem . . .	26.721,7	9.188,8

*) Z tych 17 w Gdańsku.

CZĘŚĆ II.

Głównem podłożem, na którym rozwijała się działalność Związku Banków w r. 1922, była polityka skarbowa Rządu. W szczególności w pierwszej połowie roku sprawozdawczego Związek brał czynny udział w realizowaniu projektów Ministra Michalskiego, zmierzających do uzdrowienia finansów państwa. Na tem miejscu należy podkreślić stanowisko Ministra Michalskiego, który rozumiał konieczność utrzymywania ścisłego kontaktu z organizacjami gospodarczymi i wielokrotnie zasięgał ich opinii przy realizowaniu swych projektów. Dzięki temu stanowisku przeprowadzenie tak poważnego zadania skarbowego, jak pobór daniny państwowej, odbyło się bez wstrząśnięć dla życia ekonomicznego kraju.

Stosunki
z władzami
rządowymi.

Zaufanie do Związku wyrażało się również w powoływaniu przedstawicieli bankowości w charakterze ekspertów finansowych przy pertraktacjach z państwami obcymi: w Konferencji Genueńskiej uczestniczył w charakterze eksperta dyrektor Związku.

W drugim półroczu działalność Ministerstwa miała charakter tymczasowy, przedwyborczy, skutkiem czego współpraca Związku dotyczyła prawie wyłącznie kwestyj techniczno-bankowych. Ze spraw, mających znaczenie ogólnopństwowe, wymienić należy realizację 8%-wej pożyczki złotej. Aczkolwiek banki związkowe wybitnie poparły pożyczkę, to jednak wszelkie wysiłki nie dały zadowalających wyników, a to z powodu nieuregulowanych stosunków polityczno-skarbowych. Na konferencji u Ministra Skarbu Jastrzębskiego w sprawie realizacji pożyczki Prezes Związku przestrzegał przed zbyt optymistycznymi nadziejami, które zawodzić będą dopóty, dopóki nie zostanie uzdrowiony budżet państwa oraz dopóki nie będzie przetrwana emisja banknotów.

Ze spraw podatkowych na pierwszym miejscu należy wymienić realizację *daniny państwowej*. Wprawdzie banki uściły się z łatwością z własnych zobowiązań z tytułu daniny, jednak musiały one również ułatwić przemysłowi wywiązanie się z tego zobowiązania.

Sprawy
podatkowe.

Związek Banków wspólnie z Centralnym Związkiem Polskiego Przemysłu, Górnictwa, Handlu i Finansów usilnie zabiegał w Ministerstwie Skarbu o takie rozłożenie terminów płatności daniny, któreby umożliwiło przemysłowi skuteczniejszą wpłat z tego tytułu w miarę realizacji produkcji. Zabiegi Związku osiągnęły pożądany skutek, gdyż Minister Skarbu wyraził zgodę, aby w wypadkach szczególnie zasługujących na uwzględnienie przedsiębiorstwa przemysłowe i rolnicze, jako płatnicy daniny, mogły dokonać jej spłaty weksłami. Weksle te winny były być zabezpieczone kaucją hipo-

teczną i mieć zyro jednego z poważniejszych banków. Termin płatności nie mógł być dłuższy ponad 6 miesięcy.

Pozatem na skutek zabiegów Związku Ministerstwo Skarbu zgodziło się na zawieranie z bankami umów w sprawie przekazywania kwot daninowych z rachunków bieżących klientów bankowych na rachunki właściwych kas poborowych. Wprawdzie Związek nie uważał tego zarządzenia za środek, któryby istotnie rozwiązał sprawę sfinansowania przypadającej od przemysłu daniny, do pewnego stopnia jednak można było w ten sposób złagodzić grożący kryzys gotówkowy.

Z innych spraw podatkowych, którymi zajmował się Związek Banków, wymienić należy *podatek dochodowy*, potrącany od uposażeń pracowników według skali, ustalonej ustawą z dnia 4 kwietnia 1922 r. Wskutek silnej deprecjacji marki polskiej w drugiej połowie roku sprawozdawczego uposażenia znacznie się podniosły, wobec czego skala kwietniowa okazała się zbyt wygórowaną. Związek Banków zwrócił na to uwagę Ministerstwa Skarbu, prosząc o poddanie rewizji skali podatkowej. Zabiegi zostały uwieńczone pomyślnym skutkiem, gdyż Ministerstwo Skarbu okólnikiem z dnia 9 grudnia 1922 r. znacznie obniżyło stawki procentowe podatku, dostosowując je do znakomicie zwiększonych sum płac zarobkowych.

Ustawą z dnia 17 grudnia 1921 roku o zasileniu finansów miejskich wprowadzony został komunalny *podatek od obrotu* obciążający przedsiębiorstwa handlowe i przemysłowe. Ponieważ redakcja poszczególnych przepisów ustawy była niejasna, przeto biuro Związku wypracowało projekt rozporządzenia wykonawczego, w którym wyjaśniono dokładnie, co należy rozumieć przez termin „obróć” w przedsiębiorstwach bankowych. Projekt, wypracowany przez biuro Związku, służył za podstawę rozporządzenia wykonawczego, wydanego przez Ministra Skarbu i Ministra Spraw Wewnętrznych.

Z innych spraw podatkowych najczęściej wątpliwości budziły w roku sprawozdawczym *opłaty stemplowe od kwitów i rachunków*. Ustawa z dnia 28 października 1921 r. wprowadziła obowiązek stemplowania listów bankowych, zastępujących w stosunku do klientów rachunki lub poświadczenia odbioru. Na tem tle wyłonił się cały szereg wątpliwości, które wymagały wyjaśnień Ministerstwa Skarbu. Dzięki zabiegom Związku uzyskano przede wszystkim bardzo ważne wyjaśnienie, że opłacie stemplowej podlegają tylko poświadczenia odbioru, wystawione przez banki na dowód złożenia „sum pieniężnych”. Dotyczy więc to tylko zawiadomień o wpłatach gotówkowych. Zawiadomienia o przelewach bezgotówkowych, polegających na przenoszeniu pozycji książkowych z jednego rachunku na drugi, jak również zawiadomienia o wpłatach czekami zostały zwolnione od opłat stemplowych. Następnie Ministerstwo Skarbu wyjaśniło, że rachunki, dotyczące nabytych lub sprzedanych walut zagranicznych sposobem komisowym, podlegają opłacie stemplowej tylko w stosunku do policzonej sumy prowizji i kosztów. Również wyjaśniono, że przy rachunkach dyskontowych oblicza się stempel tylko od sumy prowizji i kosztów.

Pozatem występował Związek Banków do Ministerstwa Skarbu w sprawie zamierzonego podwyższenia *opłat stemplowych od weksli*. Podwyższe-

nie tych opłat Związek uważał za gospodarczo niewskazane, a to dla następujących powodów:

- 1) Obowiązująca opłata stemplowa oparta jest na zasadzie proporcjonalności, czyli jest uzależniona od sumy, na jaką opiewa weksel. System ten zabezpiecza przed zmniejszeniem się wpływów z obrotu skutkiem spadku marki polskiej, gdyż jednocześnie ze spadkiem waluty zmniejszają się sumy wekslowe.
- 2) W roku sprawozdawczym nastąpiło zwiększenie obrotów wekslowych, co należy uważać za objaw bardzo korzystny zarówno dla stosunków kredytowych, jak ogólnogospodarczych. Nadmierne opodatkowanie tego najzdrowszego obrotu przyczyni się niewątpliwie do powstrzymania postępu lub do omijania ustaw.
- 3) W ostatnich czasach weksle są wystawiane na coraz krótsze terminy, przeważnie parolub kilkotygodniowe, najdłużej 3-miesięczne. Objaw ten uważać należy za pożądany, tymczasem przez zamierzone zwiększenie opłat opodatkuje się niesłusznie dążenie do uzdrowienia stosunków kredytowych.

Ze spraw podatkowych wymienić jeszcze należy sprawę *podatku procentowego od zysku*. Wobec tego, że Izba Skarbowa żądała, aby banki przy skutecznianiu wymiaru podatku procentowego od zysku przyjmowały wartość papierów procentowych i dewiz według kursu giełdowego w dniu sporządzenia bilansu, Związek Banków wystąpił przeciwko temu nieprawemu żądaniu. W całym świecie handlowym istnieje zwyczaj, poparty prawem, (w Polsce par. 154 Instrukcji Ministra Skarbu z dnia 10 grudnia 1920 r., Dz. Urz. Min. Skarbu № 5—6 poz. 52) sporządzania bilansów rocznych w ten sposób, że pozostałość niesprzedanych towarów (w bankach papiery procentowe i pieniądze zagraniczne) oblicza się po cenie rynkowej w dniu sporządzenia bilansu tylko w tym razie, jeśli cena ta jest niższa od ceny zakupu danego towaru. Jeśli zaś cena rynkowa jest wyższa od ceny zakupu, to towar do bilansu oblicza się po cenie zakupu. Ta powszechna zasada sporządzania bilansów kupieckich jest całkiem usprawiedliwiona, gdyż bilanse winny wykazywać niewątpliwie, t. j. faktycznie już osiągnięty zysk, nie zaś zyski przewidywane.

Związek Banków wielokrotnie występował do Ministerstwa Skarbu i do Polskiej Krajowej Kasy Pożyczkowej w sprawie stawek procentowych i prowizyjnych przy udzielaniu kredytów. W sprawie tej złożono w P. K. K. P. cyfrowo umotywowany memoriał, w którym wykazano, że wysokość prowizji znajduje się w ścisłym związku ze wzrostem kosztów administracyjnych.

Pomimo to Związek Banków bardzo energicznie poparł zamierzenia Ministra Michalskiego w kierunku potaniania kredytu i jednomyślnie dnia 18 maja 1922 r. uchwalił, aby banki związkowe nie pobierały więcej nad 20% łącznie z wszelkimi prowizjami. Utrzymanie stawki powyższej oczywiście zostało uzależnione od zachowania wysokości ówczesnej stopy procentowej P. K. K. P. i utrzymania się ówczesnych kosztów handlowych na tym samym poziomie.

Jednocześnie jednak Związek zwrócił uwagę Ministra Skarbu na konieczność rozszerzenia norm kredytowych, przyznanych przez P. K. K. P. bankom, gdyż nie rozporządzają one środkami obrotowymi, wystarczającymi

Sprawy
kredytowe.

dla zaspokojenia potrzeb przemysłu i rolnictwa. Wywody te zostały poparte danymi cyfrowymi za pierwszy kwartał roku sprawozdawczego, z których wynikało, że banki udzielały kredytów w bardzo szerokich rozmiarach, wykraczając nawet poza wymagania ostrożnej polityki bankowej.

Jedynym środkiem, któryby, zdaniem Związku, mógł poprawić sytuację, a tem samem usunąć najważniejsze przyczyny drożyzny kredytu, byłaby bardziej liberalna polityka dyskontowa P. K. K. P. Zasadę przyznawania kredytu dla poszczególnych banków należałoby przytem zmodyfikować w tym sensie, aby brać pod uwagę nie kapitał zakładowy, nie pozostający w bankach przedwojennych w żadnym stosunku do rozmiarów dokonywanych operacyj i zobowiązań, lecz wysokość wkładów. Wysokość przyznanego kredytu redyskontowego czyli rezerwy kredytowej powinna wynosić nie mniej niż 20% ogólnej sumy wkładów.

Rezultatem wystąpienia Związku było zwiększenie kredytów redyskontowych, udzielanych przez P. K. K. P., zgodnie z przedstawionymi dezyderatami.

Ze spraw kredytowych, którymi zajmował się Związek, wymienić jeszcze należy sprawę obciążania przez P. K. K. P. kredytu pośrednich żyrantów przy redyskoncie weksli bankowych. Na skutek starań Związku P. K. K. P. zdecydowała się obciążać kredyt pośredniego żyranta tylko wówczas, gdy wystawca weksłu nie daje dostatecznej rękojmi. W takim wypadku jednak P. K. K. P. zgodziła się podnosić kredyt przejściowy pośrednich żyrantów w stosunku 20 do 40% stałego ich kredytu.

Terminy
wekslowe
i utracone
tytuły na
okaziciela.

Ministerstwo Sprawiedliwości zwróciło się w roku sprawozdawczym do Związku Banków o wyrażenie opinii:

- 1) w sprawie ustalenia przez Ministra Sprawiedliwości dnia „przywrócenia normalnych warunków” w stosunkach pomiędzy Polską a Rosją, w myśl art. 12 ustawy z dnia 26 lipca 1919 r. o utraconych tytułach na okaziciela,
- 2) w sprawie dalszego przedłużenia terminów wekslowych.

Związek Banków w sprawach tych zajął następujące stanowisko.

- 1) W przedmiocie ustalenia dnia „przywrócenia normalnych warunków”:

Zważywszy:

że daną sprawę poruszono, powołując się na zawarcie i ratyfikację traktatu pokojowego oraz nawiązanie w następstwie tego regularnych stosunków dyplomatycznych pomiędzy Polską a Rosją;

że przewidziana w Ryskim Traktacie Pokojowym Komisja Rozrachunkowa w celu ustalenia i zaspokojenia pretensyj obywateli polskich względem Rosji dotąd nie rozpoczęła swych czynności;

że art. 12 ustawy o utraconych tytułach na okaziciela, jak to z jego brzmienia i sensu wynika, ma na myśli nie przywrócenie normalnych warunków polityczno-dyplomatycznych, lecz przywrócenie normalnych warunków faktycznych, t. j. powrót do takich warunków, w którychby właściciele zabezpieczonych sądownie tytułów na okaziciela mieli faktyczną możność dowiedzenia się, czy zabezpieczone tytuły uległy zniszczeniu lub przywłaszczeniu; że nadto celem wyżej wymienionej ustawy jest zapewnienie właścicielom tytułów na okaziciela, którzy z tych czy innych względów zostali ich

nieprawnie pozbawieni, możliwości otrzymania duplikatu tytułu z jednoczesnem unieważnieniem oryginału, że zatem dla powzięcia decyzji w myśl art. 12 ustawy właściciele zabezpieczonych tytułów muszą mieć nie tylko możliwość przekonania się, czy tytuły zostały zniszczone lub przywłaszczone, ale muszą również mieć pewność, że będą mogli tytuły otrzymać w wypadku, gdy fakt zniszczenia lub przywłaszczenia nastąpił;

że w wielu wypadkach tytuły na okaziciela zostały złożone do instytucji kredytowych na zabezpieczenie długów i że przeto kwestja unieważnienia takich tytułów i wydania wzamian duplikatów ściśle się wiąże ze sprawą uprzedniego rozrachunku z powodu zabezpieczonych wierzytelności;

że obecne ogólne warunki, trudności komunikacyjne, tudzież stosunki panujące w Rosji: znacjonalizowanie instytucji kredytowych, w których obywatele polscy składali swe papiery wartościowe, niemożność dostępu do archiwów tych instytucji i wreszcie wskazane powyżej czynności Komisji Rozrachunkowej uniemożliwiają właścicielom przekonanie się o losie swoich tytułów, a tembardziej nabranie pewności, że je z powrotem otrzymają;

że wprowadzie w interesach właścicieli zabezpieczonych sądownie tytułów na okaziciela może leżeć otrzymanie rychłe duplikatów w myśl art. 9 ustawy, co umożliwi im zrealizowanie tytułów w razie potrzeby oraz pobieranie procentów i dywidendy, że jednak z drugiej strony określenie już obecnie przewidzianego w art. 12 terminu raczej utrudni osiągnięcie powyższego celu, w przeciągu bowiem 6-ciu miesięcy od terminu, o którym mowa, właściciele musieliby uczynić przewidziane w art. 12 oświadczenie, nie mając po temu jak powyżej wskazano dostatecznych podstaw, a więc i nie mając możliwości udowodnienia w razie potrzeby przed sądem, że utrata tytułu istotnie nastąpiła;

że również interes przedsiębiorstw, które tytuły emitowały, bynajmniej nie wymaga ustalenia już obecnie przewidzianego w art. 12 terminu;—

z tych względów Związek Banków uznał, że ustalenie obecnie przez Ministerstwo Sprawiedliwości daty przywrócenia normalnych warunków, w myśl art. 12 ustawy o utraconych tytułach na okaziciela, jest niewskazane.

2) W przedmiocie dalszego przedłużenia terminów wekslowych:

Zważywszy:

że rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 21 grudnia 1921 r. przedłużyło nadal terminy wekslowe w okręgach Sądów Apelacyjnych w Warszawie i Lublinie do dnia 1 lipca 1922 r.;

że przedłużenie terminów wekslowych ma na celu zachowanie praw wierzycieli, którzy czy to z powodu okoliczności, iż weksle zostały wywiezione z kraju, czy też z uwagi na anormalne stosunki komunikacyjne i inne nie mają możliwości zachowania przewidzianych w Kodeksie Handlowym terminów protestu i innych;

że aczkolwiek ustały stosunki wojenne, które spowodowały moratorium wekslowe, to jednak w stosunku do weksli, wystawionych w okresie przedwojennym, wojennym i powojennym dotąd w znacznej mierze nie ustały wspomniane wyżej trudności zachowania zwykłych terminów,—

Związek Banków uznał potrzebę dalszego przedłużenia terminów wekslowych z tem jednak zastrzeżeniem, że przedłużenie terminów należy ograniczyć jedynie do weksli, wystawionych przed 1 lipca 1922 r., t. j. przed datą, do której dotychczas terminy wekslowe były przedłużone, a to z uwagi, że względy, które przemawiają za dalszem przedłużeniem terminów co do weksli, wystawionych przed powyższą datą, nie zachodzą w stosunku do weksli późniejszych, co do których należałoby powrócić do norm obowiązujących Kodeksu Handlowego.

Ministerstwo Sprawiedliwości w myśl opinii Związku Banków odroczyło na czas nieokreślony ustalenie dnia „przywrócenia normalnych warunków” w stosunkach pomiędzy Polską i Rosją, oraz przedłużyło nadal terminy wekslowe w okręgach Sądów Apelacyjnych w Warszawie i Lublinie do dnia 31 grudnia 1922 r.

Rachunki
w walutach
zagranicznych.

W związku z rozporządzeniem Ministra Skarbu z 22 sierpnia 1922 r. o przyjmowaniu przez Polską Krajową Kasę Pożyczkową wkładów w walutach obcych, Związek Banków występował do Ministerstwa Skarbu o przyznanie takiego samego prawa bankom prywatnym. Ministerstwo wyjaśniło, że banki mogą przyjmować wkłady terminowe i bezterminowe w walutach obcych oraz zwracać je w tychże walutach. Od wkładów tych banki nie mogą jednak płacić procentów w walutach zagranicznych.

Sprawy
urzędnicze.

W pierwszej połowie roku sprawozdawczego obowiązywała banki uchwała Związku z dnia 28 kwietnia 1921 r. w sprawie jednolitego regulowania uposażeń pracowników. Ponieważ w praktyce okazało się niemożliwością ustalanie przez Związek wspólnych obowiązujących norm uposażeń, ze względu na niezwykle różnorodność kwalifikacyj pracowników bankowych i na wynikającą stąd potrzebę różniczkowania uposażeń, a także ze względu na różnorodność warunków w jakich poszczególne banki się znajdują, Związek postanowił dnia 2 czerwca 1922 r. wyłączyć sprawę normowania płacy pracowników z zakresu swych czynności, pozostawiając bankom związkowym w tej dziedzinie swobodę działania.

Kasa
Chorych.

Na mocy ustawy z dnia 19 maja 1920 r. zarówno pracodawcy, jak pracownicy są obowiązani do płacenia składek ubezpieczeniowych na rzecz Kasy Chorych. Składki, przypadające od banków i od pracowników bankowych, wynoszą bardzo poważne sumy, które nie znajdują się w żadnym stosunku do rozmiarów świadczeń, udzielanych przez Kasę Chorych. Wobec takiego stanu rzeczy Związek Banków, wspólnie ze Związkiem Prywatnych Zakładów Ubezpieczeń, złożył petycję do Sejmu Ustawodawczego o zmianę ustawy w tym kierunku, aby można było tworzyć zawodowe Kasy Chorych.

Składki
i ofiary.

Wobec tego, że ofiary Związku na cele społeczne nie zwalniały banków związkowych od zaspokajania licznych podań, skierowywanych do poszczególnych banków, przeto postanowiono żadnych ofiar w Związku nie uchwa-

łać i na banki nie rozkładać. Ponieważ jednak jeszcze w r. 1921 uchwalono przekazać Szpitalowi Ujazdowskiemu pozostałość 8 milionów mk. z „Daru banków polskich na potrzeby żołnierza“, a suma ta skutkiem spadku waluty nie wystarczyła na doprowadzenie do porządku oddziału chirurgicznego szpitala, co było pierwotnie zamierzone, przeto, wyjątkowo, uchwalono dnia 28 kwietnia 1922 r. dodatkową ofiarę **Mk. 10.345.900** które przekazano oddziałowi chirurgicznemu Szpitala Ujazdowskiego.

Nadto na potrzeby Wyższej Szkoły Handlowej ofiarowano **Mk. 3.000.000.**

W ciągu roku sprawozdawczego przyjęto do Związku dwu nowych członków, a mianowicie Bank Budowlany i Bank Handlowo-Przemysłowy w Łodzi. Liczba członków Związku w dniu 31 grudnia 1922 r. wynosiła 26. Wewnętrzna
organizacja
Związku.

W ostatnich czasach zdarzały się wypadki przechodzenia akcji banków w ręce nowych grup akcjonariuszy, co powodowało całkowitą zmianę władz zarządzających i nadzorczych tych banków. W wypadkach takich Związek miał właściwie do czynienia z inną instytucją, o której mógłby powziąć zdanie dopiero po upływie pewnego czasu. Wobec tego Związek uchwałą z dnia 22 czerwca 1922 postanowił, aby tego rodzaju zmiany mogły być powodem do decyzji o czasowym wykreśleniu danego banku z listy członków Związku przynajmniej do czasu ogłoszenia, sprawozdania z rocznej działalności banku, prowadzonego przez tę nową grupę, i po złożeniu podania, popartego przez 5 członków Związku.

W związku z powyższą uchwałą przestały być członkami Związku: Warszawski Bank Stołeczny i Bank Centralny dla Handlu, Przemysłu i Rolnictwa.

WÓJCIÓŁY WACHUWK

1	Banki centralne i lokalne	2.118.584
2	Banki lokalne i regionalne	2.118.584
3	Banki handlowe	1.732.582
4	Banki przemysłowe	232.580
5	Banki rolnicze	232.580
6	Banki budowlane	1.048.470
7	Banki ogólnego użytku	232.580
8	Banki specjalne	40
9	Przebieg dochodów nad wydatkami (do prze-	207.120
10	Wyciąg z rachunków kopista (ogółem)	207.120
11	M. pol.	20.441.218
12	M. pol.	20.441.218

Sprawozdanie z marca 1923 r.

Komisja rewizyjna: (—) A. Gdub

Wojciech Wachułka

S T A N R A

AKTYWA.

w dniu 31

1.	Kasa M. pol.	388.715
2.	Bank Związku Spólek Zarobkowych, rachunek bieżący	99.217
3.	Bank Związku Spólek Zarobkowych, rachunek z wymówieniem 6-miesięcznym . .	311.565
4.	Biblioteka	12.145
5.	Sumy przechodnie (należność od Centralnego Związku Polskiego Przemysłu, Górnictwa, Han- dlu i Finansów)	258.000
M. pol.		1.069.642
Sprawdzono 6 marca 1923 r.		
Komisja rewizyjna: (—) A. Daab J. Wegner J. Marchwicki.		

OGÓLNY RACHUNEK

WYDATKI

1.	Pensje personelu i służby M. pol.	21.118.884	—
2.	Lokal, opał, światło i telefon	3.789.166	—
3.	Wydatki biurowe	738.682	—
4.	Ruchomości	538.400	—
5.	Czasopisma	555.860	—
6.	Wydawnictwa Związku Banków	1.048.410	—
7.	Wydatki ogólnozwiązkowe	388.680	—
8.	Wydatki zwrotne	40	—
	Przewyżka dochodów nad wydatkami (do prze- niesienia na rachunek kapitału zapasowego)	263.156	35
M. pol.		28.441.278	35
Sprawdzono 6 marca 1923 r.			
Komisja rewizyjna: (—) A. Daab J. Wegner J. Marchwicki.			

CHUNKÓW

grudnia 1922 r.

PASYWA.

1.	Kapitał zapasowy M. pol.	1.069.642
	M. pol.	1.069.642
Za Dyrektora: (—) Stanisław Skonieczny.		

WYDATKÓW I DOCHODÓW.

DOCHODY.

1.	Składki banków (kapitał obrotowy) M. pol.	28.278 000	—
2.	Procenty pobrane z rachunków bankowych .	163.278	35
	M. pol.	28.441.278	35
Za Dyrektora: (—) Stanisław Skonieczny.			

PROTOKÓŁ

KOMISJI REWIZYJNEJ ZWIĄZKU BANKÓW W POLSCE.

Komisja Rewizyjna Związku Banków w Polsce, wybrana na Walnem Zgromadzeniu Związku 30 marca 1922, sprawdziwszy przedstawione jej księgi rachunkowe i dowody kasowe za rok 1922, stwierdza niniejszem prawidłowość wszystkich pozycji rachunkowych i zgodność dowodów kasowych.

Warszawa, 6 marca 1923.

(—) A. Daab.

J. Wegner.

J. Marchwicki.

BILANS ŁĄCZNY

19 banków, należących do Związku Banków w Polsce i mających siedzibę Zarządu na obszarze b. Królestwa Kongresowego.
(w tysiącach marek polskich)

Główne pozycje stanu czynnego	31/XII. 1921	31/I. 1922	28/II. 1922	31/III. 1922	30/IV. 1922	31/V. 1922	30/VI. 1922	31/VII. 1922	31/VIII. 1922	30/IX. 1922	31/X. 1922	30/XI. 1922	31/XII. 1922
Gotowizna	9.057.786	8.933.362	10.062.829	8.680.881	7.859.339	8.650.683	8.935.750	12.520.482	11.868.911	13.390.207	20.004.921	21.852.255	29.610.327
Waluty zagraniczne i dewizy . . .	873.771	1.091.767	1.256.441	1.234.079	1.420.419	1.897.405	2.130.500	3.297.647	2.268.004	3.982.059	4.168.936	3.124.464	3.320.789
Papiery procentowe własne	1.982.581	1.763.271	1.790.921	2.322.693	2.702.708	1.934.370	2.588.198	3.060.700	2.699.347	2.974.562	4.502.969	4.497.543	5.831.091
Dyskonto	8.700.197	10.534.836	14.717.322	16.236.691	17.134.585	18.502.633	21.997.885	23.390.258	26.885.489	32.175.345	42.190.624	49.282.841	48.601.365
Rachunki otwartego kredytu . . .	3.658.078	4.790.265	5.663.113	6.702.666	7.242.913	8.245.631	8.727.565	8.770.811	9.684.065	12.192.958	13.064.701	16.199.113	17.535.516
Pożyczki terminowe	617.322	609.637	667.614	798.721	730.550	748.956	818.643	1.010.413	1.235.612	1.184.007	1.460.670	1.973.289	3.612.841
Korespondenci „Loro“	14.331.636	12.710.436	14.856.869	17.306.763	17.805.127	22.960.480	23.520.651	24.228.715	27.651.092	28.592.173	31.468.871	42.959.535	44.088.570
Korespondenci „Nostro“	7.737.381	5.646.487	7.084.307	9.484.856	9.947.815	9.968.938	10.703.621	11.133.044	12.703.738	17.372.589	18.484.415	20.261.855	33.407.633
Koszty handlowe	—	1.180.278	1.602.328	2.094.936	2.802.106	3.118.432	3.749.385	4.608.693	5.718.744	7.603.577	9.607.363	11.807.352	17.709.049

Główne pozycje stanu biernego													
Kapitał zakładowy	1.507.232	1.557.587	1.558.133	1.674.168	1.993.052	2.263.568	2.271.200	2.311.200	2.318.815	2.576.160	2.581.435	2.745.003	4.295.000
Kapitały zapasowe	616.917	635.943	635.943	695.223	783.799	1.232.368	1.298.848	1.378.302	1.414.368	1.600.578	1.601.368	1.796.368	2.545.365
Wkłady terminowe	2.040.745	2.401.838	2.715.086	2.972.673	3.150.936	3.989.569	4.245.451	4.796.966	5.132.195	5.438.455	6.148.129	8.168.762	10.906.532
Rachunki czekowe	13.615.576	14.952.493	15.890.285	18.710.440	19.142.024	19.668.646	22.234.135	24.518.560	27.274.397	30.072.455	33.568.083	37.674.322	43.887.200
Korespondenci „Loro“	18.525.893	18.793.533	23.588.141	25.957.832	26.520.034	27.972.746	29.885.885	34.442.274	36.476.810	39.310.887	52.289.292	60.173.313	74.575.620
Wkłady wszelkich typów	34.182.214	36.147.864	42.193.512	47.640.945	48.813.994	51.630.961	56.365.471	63.757.800	68.883.402	74.821.797	92.005.504	106.016.397	129.369.352
Korespondenci „Nostro“	5.120.700	4.061.613	4.886.145	5.661.804	6.130.686	7.499.059	7.082.245	7.701.312	8.606.839	13.062.585	12.179.399	14.707.983	17.338.017
Redyskonto	1.812.597	1.681.580	2.813.658	3.372.971	4.103.939	5.624.782	8.139.173	8.873.646	10.520.717	13.838.118	16.722.933	21.407.203	22.400.742
Procenty i prowizje	—	1.781.488	2.234.882	2.827.650	3.547.622	4.072.469	4.731.911	5.548.553	6.980.256	8.960.152	11.251.929	14.391.649	19.114.399

SUMY BILANSOWE

(w tysiącach marek polskich).

NAZWA INSTYTUCJI	31/XII 1921	31/I 1922	28/II 1922	31/III 1922	30/IV 1922	31/V 1922	30/VI 1922	31/VII 1922	31/VIII 1922	30/IX 1922	31/X 1922	30/XI 1922	31/XII 1922
Bank Angielsko-Polski	1.055.501	1.011.562	960.546	2.315.461	2.233.771	2.444.651	2.797.723	3.314.886	2.926.849	3.507.793	3.853.550	2.941.739	3.256.790
Bank Dyskontowy Warszawski . . .	4.740.880	3.548.781	4.479.078	4.968.444	5.307.334	9.310.442	9.805.655	11.073.807	11.300.076	12.381.742	15.040.508	19.829.093	27.490.100
Bank Handlowo-Przemysłowy w Łodzi	839.369	1.070.244	1.559.157	1.815.119	1.920.893	2.152.258	2.391.388	2.687.121	3.145.638	3.547.589	4.360.815	5.630.308	7.874.939
Bank Handlowy w Łodzi	2.092.773	2.709.846	3.392.824	3.646.829	3.845.196	3.772.231	3.975.939	4.445.465	5.097.523	5.059.570	6.378.461	7.529.235	7.766.460
Bank Handlowy w Warszawie	21.942.555	26.456.804	31.000.962	35.853.042	35.624.950	39.421.274	42.400.773	45.380.420	48.641.215	52.469.479	63.510.033	78.877.150	87.666.207
Bank dla Handlu i Przemysłu w War- szawie	4.666.385	5.139.924	7.014.357	8.684.509	10.110.139	11.282.272	13.836.174	15.750.972	18.631.155	21.953.903	26.072.434	35.921.578	41.439.667
Bank Kredytowy w Warszawie	2.003.409	2.033.366	2.476.642	2.974.274	3.216.230	2.915.801	3.960.372	8.279.835	9.036.077	10.850.495	11.856.703	13.988.914	18.712.389
Bank Kredytu Hipotecznego w War- szawie	235.215	227.129	265.700	246.760	278.045	284.505	320.432	319.464	367.722	444.914	540.027	613.269	794.219
Bank Kupiecki Łódzki	1.223.068	1.295.877	1.514.214	1.657.605	1.825.685	1.986.854	2.019.922	1.977.625	2.126.954	2.875.611	3.376.437	3.367.125	3.790.828
Bank Międzynarodowy w Warszawie .	593.426	715.164	773.064	754.549	1.223.662	1.358.877	1.207.007	1.318.845	2.231.154	2.691.915	4.928.010	5.536.118	6.608.229
Bank Przemysłowców Polskich . . .	614.802	878.375	963.494	985.938	1.127.992	1.231.015	1.546.419	1.675.885	2.595.449	2.935.281	3.370.629	4.269.270	3.945.727
Bank Przemysłowy Warszawski . . .	1.529.811	1.780.354	2.034.929	2.166.267	2.376.355	2.954.615	3.179.916	3.239.621	3.674.320	4.380.797	4.972.537	5.756.527	6.692.811
Bank Towarzystw Spółdzielczych . .	1.730.338	1.886.798	2.166.984	2.146.460	2.258.097	2.359.759	2.620.787	2.836.841	3.130.644	3.318.118	3.853.797	4.530.826	5.424.914
Bank Wschodni w Warszawie	587.191	670.494	775.534	872.008	819.760	993.079	1.050.305	1.363.593	1.633.588	2.430.679	2.396.518	2.683.440	3.478.391
Bank Zachodni	4.710.071	5.696.088	7.308.458	7.967.215	7.739.365	7.848.513	8.155.673	8.763.316	9.366.938	11.365.490	13.538.536	16.571.020	18.240.287
Bank Ziemiański	982.588	1.377.610	1,374.554	1.433.414	1.801.763	1.876.209	1.844.699	1.906.018	1.733.236	1.963.697	2.298.745	3.295.125	4.225.352
Bank Zjednoczonych Ziem Polskich .	2.463.038	2.458.910	2.758.052	3.629.698	3.840.352	4.040.457	4.573.138	5.352.234	5.958.238	7.020.925	8.535.540	9.455.630	11.612.107
Bank Związków Ziemian	1.596.905	2.057.574	2.589.965	3.071.595	3.686.640	4.365.912	4.962.481	5.744.202	7.224.601	8.596.551	9.171.347	12.455.647	14.449.986
Polski Bank Komunalny	527.533	549.599	528.029	517.938	505.974	795.664	955.563	1.092.813	1.212.024	1.866.187	2.522.430	3.060.161	6.446.777
Ogółem	54.134.858	61.564.499	73.936.543	85.707.125	89.742.203	101.394.388	111.604.366	126.522.963	140.033.401	159.660.736	190.577.057	236.312.175	279.916.180

GOTOWIZNA

(Kasa, sumy na rachunkach w P. K. K. P. i P. K. O. oraz 5% bilety skarbowe)
(w tysiącach marek polskich).

NAZWA INSTYTUCJI	31/XII 1921	31/I 1922	28/II 1922	31/III 1922	30/IV 1922	31/V 1922	30/VI 1922	31/VII 1922	31/VIII 1922	30/IX 1922	31/X 1922	30/XI 1922	31/XII 1922
Bank Angielsko-Polski	208.549	108.761	147.521	429.627	310.144	201.802	251.005	357.061	576.000	488.125	1.120.924	510.551	938.596
Bank Dyskontowy Warszawski . . .	888.610	1.088.204	1.520.049	837.742	887.199	940.025	841.254	1.071.173	1.327.273	1.084.483	1.172.679	1.900.735	3.445.555
Bank Handlowo-Przemysłowy w Łodzi	121.122	58.788	135.674	177.225	113.497	218.090	101.931	130.305	170.745	177.267	241.481	432.529	724.524
Bank Handlowy w Łodzi	272.144	318.441	355.630	274.675	313.361	332.000	272.429	342.435	340.729	405.280	487.172	401.806	511.448
Bank Handlowy w Warszawie	2.571.322	2.946.714	3.005.258	2.627.472	2.333.951	2.615.108	2.857.416	4.065.593	2.819.369	3.340.414	5.660.040	5.603.248	6.280.285
Bank dla Handlu i Przemysłu w War- szawie	1.101.494	768.547	542.437	677.079	592.359	615.474	808.377	2.236.936	1.774.917	2.928.697	3.121.987	3.626.587	3.892.304
Bank Kredytowy w Warszawie . . .	360.618	326.882	220.804	281.928	320.996	159.282	296.450	436.080	445.853	881.905	991.483	976.929	1.804.973
Bank Kredytu Hipotecznego w War- szawie	94.594	61.316	96.925	36.337	46.036	47.681	59.490	23.036	43.743	123.171	90.713	121.998	308.001
Bank Kupiecki Łódzki	108.474	59.543	88.875	71.623	40.552	55.521	50.757	71.253	47.959	146.353	197.596	185.748	338.464
Bank Międzynarodowy w Warszawie	207.329	264.410	131.228	112.726	251.970	198.048	189.574	250.153	484.111	204.802	1.475.590	833.924	800.038
Bank Przemysłowców Polskich . . .	96.657	90.730	115.306	83.639	73.761	87.085	170.563	170.908	802.452	313.982	296.131	582.318	663.467
Bank Przemysłowy Warszawski . . .	185.601	203.380	193.167	155.331	109.421	161.066	271.348	215.928	286.694	150.611	379.687	458.510	1.159.361
Bank Towarzystw Spółdzielczych . .	818.504	736.042	750.180	614.497	576.871	527.829	379.660	690.203	501.591	627.702	619.309	627.344	1.198.392
Bank Wschodni w Warszawie	97.591	52.544	130.532	98.000	129.589	163.473	200.002	107.043	147.239	165.441	170.717	126.509	391.286
Bank Zachodni	1.089.851	826.682	1.750.352	1.490.427	1.102.997	1.111.020	1.079.128	1.331.462	1.112.359	1.211.084	2.491.686	2.853.263	2.543.781
Bank Ziemiański	89.439	135.430	177.861	204.362	121.046	144.608	175.772	90.616	123.089	146.721	228.816	402.464	412.850
Bank Zjednoczonych Ziem Polskich	550.827	622.205	427.866	337.479	340.197	647.918	468.177	607.867	421.146	601.693	695.358	764.798	1.798.554
Bank Związków Ziemian	256.992	229.828	243.011	162.463	168.269	273.047	321.568	278.111	310.772	306.388	364.604	1.302.651	1.739.902
Polski Bank Komunalny	38.068	34.915	30.153	8.249	27.123	151.606	140.849	44.318	132.870	86.088	198.948	140.343	658.546
Ogółem	9.057.786	8.933.362	10.062.829	8.680.881	7.859.339	8.650.683	8.935.750	12.520.482	11.868.911	13.390.207	20.004.921	21.852.255	29.610.327

WALUTY ZAGRANICZNE i DEWIZY

(w tysiącach marek polskich).

NAZWA INSTYTUCJI	31/XII 1921	31/I 1922	28/II 1922	31/III 1922	30/IV 1922	31/V 1922	30/VI 1922	31/VII 1922	31/VIII 1922	30/IX 1922	31/X 1922	30/XI 1922	31/XII 1922
Bank Angielsko-Polski.	123.449	85.723	83.104	260.250	315.039	777.148	872.536	1.242.384	1.095.948	1.830.559	928.942	11.359	787.496
Bank Dyskontowy Warszawski . . .	4.235	43.463	36.909	52.153	55.386	36.010	18.291	61.616	67.715	65.740	81.853	62.083	107.039
Bank Handlowo-Przemysłowy w Łodzi	7.071	14.821	16.690	7.275	8.236	11.765	33.883	34.041	54.776	36.146	175.493	94.011	216.835
Bank Handlowy w Łodzi	44.708	22.579	38.073	29.092	18.414	29.767	40.331	32.191	41.348	32.702	35.609	28.461	56.655
Bank Handlowy w Warszawie . . .	483.083	644.188	565.696	525.013	528.934	431.597	431.076	1.259.560	121.207	915.175	1.150.057	1.264.423	750.711
Bank dla Handlu i Przemysłu w War- szawie	13.622	44.706	45.509	65.040	72.955	171.857	60.874	72.309	57.555	178.473	310.713	398.565	278.148
Bank Kredytowy w Warszawie . . .	7.875	10.533	3.160	12.517	152.336	8.692	40.910	62.058	144.755	67.698	65.300	81.274	114.406
Bank Kredytu Hipotecznego w War- szawie	0.257	0.197	0.139	0.304	0.109	0.094	0.167	0.367	2.639	0.996	1.134	1.606	10.586
Bank Kupiecki Łódzki	24.351	68.782	176.105	75.863	41.334	37.092	125.375	60.834	66.072	83.715	115.833	305.133	99.166
Bank Międzynarodowy w Warszawie	11.275	51.314	142.346	79.720	57.635	94.334	48.413	45.120	256.086	62.180	307.835	56.359	295.294
Bank Przemysłowców Polskich. . .	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Bank Przemysłowy Warszawski . .	18.710	6.707	5.064	34.528	32.229	28.522	39.692	28.627	59.745	83.778	99.679	125.202	30.657
Bank Towarzystw Spółdzielczych . .	28.689	32.572	41.388	34.216	36.866	68.198	84.296	70.310	74.046	34.592	91.915	37.415	81.273
Bank Wschodni w Warszawie . . .	9.722	2.975	11.167	12.109	6.355	12.967	11.360	17.673	24.203	184.750	203.808	199.210	204.490
Bank Zachodni	37.947	59.687	87.958	31.983	70.712	139.795	191.354	263.738	138.717	144.500	286.865	390.095	230.932
Bank Ziemiański	1.261	0.326	0.028	0.025	0.183	10.465	9.782	0.011	0.018	0.069	0.073	33.888	35.976
Bank Zjednoczonych Ziem Polskich.	55.038	0.168	0.454	9.735	3.703	23.874	111.434	45.096	44.783	250.833	280.406	18.507	7.486
Bank Związków Ziemian	3.310	3.026	2.651	4.256	19.993	15.228	10.723	1.712	16.638	6.602	30.112	9.949	12.833
Polski Bank Komunalny	0.168	—	—	—	—	—	0.003	—	1.753	3.551	3.309	6.924	0.806
Ogółem . . .	873.771	1.091.767	1.256.441	1.234.079	1.420.419	1.897.405	2.130.500	3.297.647	2.268.004	3.982.059	4.168.936	3.124.464	3.320.789

E WŁASNE

30/VI 1922		31/VII 1922		31/VIII 1922		30/IX 1922		31/X 1922		30/XI 1922		31/XII 1922	
Papiery państwowe, hipoteczne i komunalne	Akcje i Udziały	Papiery państwowe, hipoteczne i komunalne	Akcje i Udziały	Papiery państwowe, hipoteczne i komunalne	Akcje i Udziały	Papiery państwowe, hipoteczne i komunalne	Akcje i Udziały	Papiery państwowe, hipoteczne i komunalne	Akcje i Udziały	Papiery państwowe, hipoteczne i komunalne	Akcje i Udziały	Papiery państwowe, hipoteczne i komunalne	Akcje i Udziały
57.276	—	15.315	—	110.575	—	13.904	—	36.360	—	50.556	—	—	—
616.307	—	538.018	—	553.042	—	563.835	—	1.269.774	—	505.785	—	1.330.921	—
10.914	37.570	10.754	56.882	11.324	35.091	10.754	65.170	10.315	194.591	10.232	376.707	60.714	403.370
72.816	29.332	54.020	30.679	22.039	28.251	22.109	25.742	28.614	29.044	18.544	44.635	72.387	41.641
101.555	49.279	256.112	48.015	191.866	25.169	185.305	58.550	185.356	66.007	155.026	72.201	254.383	77.305
42.662	160.290	68.993	212.491	41.574	214.779	36.710	192.424	22.065	228.669	144.517	225.791	175.975	72.067
41.995	126.352	43.024	198.013	42.470	207.893	46.360	426.238	45.009	423.364	50.453	436.457	93.123	441.100
8.033	6.059	2.520	6.048	4.349	5.675	3.613	2.643	3.494	4.876	6.438	27.175	11.081	31.045
22.754	19.343	22.770	20.398	22.758	20.598	27.292	22.428	28.740	22.941	28.631	39.770	70.930	36.312
3.264	7.711	2.815	8.262	2.110	3.518	7.767	58.200	198.700	70.986	301.147	53.850	302.487	57.161
9.184	15.351	9.184	15.351	9.184	15.351	9.184	15.351	9.184	15.851	18.465	12.343	18.450	5.947
21.383	38.255	19.755	72.180	28.515	57.784	29.358	65.160	24.109	56.077	54.886	75.034	17.745	105.701
60.200	45.033	58.020	44.680	53.883	47.424	54.587	51.300	71.416	14.568	126.362	50.892	126.858	159.024
9.054	2.932	11.675	0.564	8.923	8.871	17.556	8.065	13.375	6.517	23.236	13.160	24.381	52.379
22.151	317.754	23.017	320.114	20.778	317.109	18.482	330.085	170.190	366.253	177.690	425.827	179.619	547.505
115.533	87.381	223.395	86.792	117.141	88.517	143.248	97.546	115.588	105.781	257.579	77.115	425.419	75.074
113.493	136.605	230.540	169.130	70.910	184.005	33.981	188.892	42.128	231.039	94.913	299.277	179.479	184.022
64.181	23.849	2.681	93.492	2.118	118.305	2.032	130.928	4.320	147.416	16.501	207.990	33.624	148.137
92.237	0.110	84.891	0.110	7.338	0.110	9.653	0.110	40.142	0.110	18.240	0.118	15.596	0.129
1.484.992	1.103.206	1.677.499	1.383.201	1.320.897	1.378.450	1.235.730	1.738.832	2.518.879	1.984.090	2.059.201	2.438.342	3.393.172	2.437.919

PAPIERY PROCENTOWE

(w tysiącach marek polskich)

NAZWA INSTYTUCJI	31/XII 1921		31/I 1922		28/II 1922		31/III 1922		30/IV 1922		31/V 1922	
	Papiery państwowe, hipoteczne i komunalne	Akcje i Udziały	Papiery państwowe, hipoteczne i komunalne	Akcje i Udziały	Papiery państwowe, hipoteczne i komunalne	Akcje i Udziały	Papiery państwowe, hipoteczne i komunalne	Akcje i Udziały	Papiery państwowe, hipoteczne i komunalne	Akcje i Udziały	Papiery państwowe, hipoteczne i komunalne	Akcje i Udziały
Bank Angielsko-Polski	117.887	—	119.077	—	53.733	—	199.066	—	204.172	—	9.625	—
Bank Dyskontowy Warszawski	36.378	—	72.317	—	140.487	—	789.667	—	640.791	—	332.238	—
Bank Handlowo-Przemysłowy w Łodzi	20.014	14.303	21.035	19.399	20.886	21.609	16.498	19.162	10.616	22.860	11.070	30.077
Bank Handlowy w Łodzi	36.492	26.377	39.668	26.540	37.985	23.604	38.500	23.157	50.556	30.844	32.401	31.272
Bank Handlowy w Warszawie	173.504	—	166.638	35.349	120.196	33.586	117.369	36.322	88.368	33.300	74.959	34.481
Bank dla Handlu i Przemysłu w Warszawie	100.692	117.319	53.528	64.415	47.869	71.630	40.079	63.927	44.971	107.053	46.589	128.784
Bank Kredytowy w Warszawie	61.627	266.796	60.524	236.470	59.450	202.124	54.638	112.897	43.212	142.088	43.757	130.315
Bank Kredytu Hipotecznego w Warszawie	27.278	—	10.440	16.699	10.345	16.698	6.408	17.242	6.683	17.242	8.875	17.242
Bank Kupiecki Łódzki	26.093	16.145	27.286	9.765	27.205	8.229	27.071	9.272	21.683	15.959	27.436	13.552
Bank Międzynarodowy w Warszawie	54.180	5.011	54.232	8.051	12.533	7.164	9.714	7.489	2.154	7.873	6.910	37.822
Bank Przemysłowców Polskich	13.354	6.372	10.142	7.028	10.143	7.029	10.143	8.205	10.143	8.336	2.184	10.336
Bank Przemysłowy Warszawski	18.646	39.528	21.654	37.784	35.225	27.758	25.994	43.579	28.931	31.703	21.209	38.713
Bank Towarzystw Spółdzielczych	18.486	33.695	24.581	51.525	15.278	44.847	10.323	44.881	12.171	44.986	9.345	48.142
Bank Wschodni w Warszawie	9.067	17.832	7.917	8.602	6.932	5.147	8.782	4.644	11.133	5.593	9.402	5.031
Bank Zachodni	33.535	205.414	34.555	181.432	36.985	206.468	41.046	212.167	17.061	277.028	29.551	286.801
Bank Ziemiański	234.676	—	85.418	47.368	130.012	51.682	29.594	55.759	456.312	60.542	45.923	87.376
Bank Zjednoczonych Ziem Polskich	31.332	135.554	19.851	107.433	87.849	106.889	16.175	133.986	12.422	140.114	27.109	144.045
Bank Związków Ziemian	23.276	58.967	11.913	57.493	14.707	79.997	4.001	76.750	2.517	84.087	4.250	86.994
Polski Bank Komunalny	2.641	0.110	7.032	0.110	8.529	0.111	8.075	0.111	9.093	0.111	60.444	0.110
Ogółem	1.039.158	943.423	847.808	915.463	876.349	914.572	1.453.143	869.550	1.672.989	1.029.719	803.277	1.131.093

DYSKONTO

(w tysiącach marek polskich).

NAZWA INSTYTUCJI	31/XII 1921	31/I 1922	28/II 1922	31/III 1922	30/IV 1922	31/V 1922	30/VI 1922	31/VII 1922	31/VIII 1922	30/IX 1922	31/X 1922	30/XI 1922	31/XII 1922
Bank Angielsko-Polski	154.244	206.218	319.157	460.046	571.876	733.218	506.309	350.963	95.370	139.696	255.162	340.698	271.385
Bank Dyskontowy Warszawski . . .	381.251	569.608	557.532	666.099	944.780	991.510	1.006.096	816.485	1.275.456	1.345.572	1.765.144	1.711.961	2.019.782
Bank Handlowo-Przemysłowy w Łodzi	296.845	445.322	606.228	842.920	898.265	1.005.935	1.103.203	1.095.742	1.369.511	1.626.542	2.172.250	2.504.253	3.676.191
Bank Handlowy w Łodzi	224.589	522.677	684.302	576.339	660.538	540.713	628.189	723.000	846.221	849.042	943.070	1.087.087	712.978
Bank Handlowy w Warszawie	3.102.220	4.254.166	6.613.370	6.804.228	6.525.543	6.703.670	8.799.932	9.565.394	10.142.098	11.696.056	16.915.098	19.027.252	18.078.995
Bank dla Handlu i Przemysłu w War- szawie	1.685.275	958.054	1.554.533	1.515.973	1.863.507	2.152.728	2.473.907	2.194.925	2.847.713	3.960.756	5.252.610	7.566.575	6.127.628
Bank Kredytowy w Warszawie . . .	277.077	321.183	417.587	620.670	576.364	667.813	702.691	746.612	1.283.281	1.351.280	1.656.548	1.949.354	2.356.712
Bank Kredytu Hipotecznego w War- szawie	45.775	41.775	55.400	81.110	106.325	96.990	102.015	93.265	109.391	98.765	163.295	184.800	192.121
Bank Kupiecki Łódzki	164.956	152.900	185.267	297.534	260.098	415.067	427.495	413.456	377.176	506.659	713.836	989.513	914.921
Bank Międzynarodowy w Warszawie .	35.504	24.442	65.225	65.994	46.994	45.564	40.345	66.486	146.046	129.919	388.073	465.786	476.258
Bank Przemysłowców Polskich . . .	163.794	193.482	279.219	289.691	412.203	467.133	561.308	674.744	774.980	1.183.507	1.566.111	1.775.756	1.585.822
Bank Przemysłowy Warszawski . . .	96.210	141.642	204.540	211.135	232.949	235.290	228.705	300.687	425.791	593.178	688.157	610.331	545.697
Bank Towarzystw Spółdzielczych . .	219.840	330.740	375.084	420.934	491.446	549.694	653.911	594.693	792.192	811.000	926.790	1.059.160	919.997
Bank Wschodni w Warszawie	53.347	56.593	64.894	115.178	79.662	80.982	33.240	243.044	296.419	549.651	444.624	390.003	420.522
Bank Zachodni	1.114.291	1.296.873	1.394.063	1.511.754	1.393.702	1.347.724	1.933.320	2.039.094	2.072.096	2.272.828	2.473.235	3.756.384	3.901.250
Bank Ziemiański	64.457	278.588	294.483	339.842	444.797	553.579	567.594	567.601	645.253	647.021	739.422	879.926	1.083.316
Bank Zjednoczonych Ziem Polskich .	366.455	433.627	616.933	840.848	864.361	886.989	955.377	1.058.851	1.196.694	1.356.878	1.754.720	2.059.507	2.267.244
Bank Związków Ziemian	220.067	276.996	399.505	555.596	742.975	1.028.708	1.274.248	1.845.216	2.189.801	2.457.192	2.558.302	2.889.495	3.000.546
Polski Bank Komunalny	34.000	30.000	30.000	20.800	18.200	—	—	—	—	599.803	814.177	35.000	50.000
Ogółem	8.700.197	10.534.836	14.717.322	16.236.691	17.134.585	18.502.633	21.997.885	23.390.258	26.885.489	32.175.345	42.190.624	49.282.841	48.601.365

RACHUNKI OTWARTEGO KREDYTU

(w tysiącach marek polskich).

NAZWA INSTYTUCJI	31/XII 1921	31/I 1922	28/II 1922	31/III 1922	30/IV 1922	31/V 1922	30/VI 1922	31/VII 1922	31/VIII 1922	30/IX 1922	31/X 1922	30/XI 1922	31/XII 1922
Bank Angielsko-Polski.	—	23.248	28.986	6.469	13.475	27.986	18.706	26.176	24.498	20.836	33.119	64.988	92.083
Bank Dyskontowy Warszawski . . .	36.378	28.618	15.144	49.201	42.799	60.948	50.442	50.439	55.045	57.330	47.388	80.526	92.619
Bank Handlowo-Przemysłowy w Łodzi	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Bank Handlowy w Łodzi	40.378	42.348	42.566	40.437	47.181	42.956	46.634	50.901	63.508	66.915	54.806	55.600	87.501
Bank Handlowy w Warszawie . . .	452.022	443.105	485.317	458.083	514.773	557.823	622.036	704.182	837.725	938.966	922.142	1.076.274	1.019.419
Bank dla Handlu i Przemysłu w War- szawie	248.106	404.587	638.160	797.167	822.453	1.207.287	1.317.079	1.121.293	1.292.161	1.679.683	1.851.072	2.495.093	2.654.894
Bank Kredytowy w Warszawie . . .	84.730	101.272	112.171	122.047	125.414	149.392	158.664	165.048	181.596	882.804	1.081.395	1.326.102	2.531.485
Bank Kredytu Hipotecznego w War- szawie	5.652	5.990	5.185	4.613	4.168	3.731	3.719	3.712	4.564	4.353	2.579	13.346	21.816
Bank Kupiecki Łódzki	25.297	25.572	24.119	23.383	20.943	16.052	16.137	21.851	20.402	18.634	6.440	33.350	31.833
Bank Międzynarodowy w Warszawie	66.978	78.094	83.291	111.100	128.709	28.827	17.285	4.104	4.550	4.456	12.427	9.600	22.086
Bank Przemysłowców Polskich. . .	268.728	347.590	301.807	380.841	422.326	436.864	457.826	488.933	536.584	863.675	914.416	1.076.999	903.762
Bank Przemysłowy Warszawski . .	920.693	785.600	810.478	902.894	1.042.578	1.470.957	1.511.262	1.520.504	1.778.915	2.113.641	2.251.620	2.543.497	2.694.534
Bank Towarzystw Spółdzielczych . .	224.784	233.860	269.309	249.938	285.429	303.814	328.115	316.747	379.891	454.352	536.935	687.003	781.264
Bank Wschodni w Warszawie . . .	202.968	164.064	198.635	244.691	244.532	335.403	348.940	404.418	443.529	497.289	513.450	677.485	648.667
Bank Zachodni	90.940	556.641	657.801	809.270	788.489	907.625	900.316	966.982	846.617	968.232	957.028	1.281.439	1.152.040
Bank Ziemiański	144.430	129.592	150.372	182.011	192.008	256.047	259.842	260.477	274.873	276.062	312.517	514.567	654.979
Bank Zjednoczonych Ziem Polskich.	768.098	627.846	812.326	1.046.804	1.162.466	1.054.418	1.186.848	1.076.894	1.135.947	1.334.589	1.497.198	1.888.695	1.910.393
Bank Związków Ziemian	77.896	792.238	1.025.408	1.271.661	1.383.114	1.383.517	1.477.788	1.583.714	1.799.223	2.003.539	2.062.567	2.367.212	2.223.388
Polski Bank Komunalny	—	—	2.038	2.056	2.056	1.984	5.926	4.437	4.437	7.602	7.602	7.337	12.753
Ogółem	3.658.078	4.790.265	5.663.113	6.702.666	7.242.913	8.245.631	8.727.565	8.770.811	9.684.065	12.192.958	13.064.701	16.199.113	17.535.516

POŻYCZKI TERMINOWE

(w tysiącach marek polskich).

NAZWA INSTYTUCJI	31/XII 1921	31/I 1922	28/II 1922	31/III 1922	30/IV 1922	31/V 1922	30/VI 1922	31/VII 1922	31/VIII 1922	30/IX 1922	31/X 1922	30/XI 1922	31/XII 1922
Bank Angielsko-Polski	—	0.187	—	—	—	2.139	1.845	2.934	3.229	9.089	10.253	8.919	7.634
Bank Dyskontowy Warszawski . . .	0.329	0.293	0.365	0.635	0.335	0.316	0.226	0.226	0.697	—	—	—	0.060
Bank Handlowo-Przemysłowy w Łodzi	25.170	26.860	23.851	20.323	24.951	22.268	14.945	16.514	16.578	19.163	29.534	45.493	58.123
Bank Handlowy w Łodzi	135.632	155.938	155.889	186.733	188.583	168.418	164.287	179.787	222.692	210.109	187.617	290.148	294.108
Bank Handlowy w Warszawie . . .	5.020	3.340	1.719	5.013	9.168	4.262	3.199	2.818	39.282	6.700	6.454	9.155	3.359
Bank dla Handlu i Przemysłu w War- szawie	19.688	9.809	44.995	29.406	27.000	72.673	59.524	68.432	192.622	129.105	212.302	360.555	224.537
Bank Kredytowy w Warszawie . . .	13.954	15.586	19.017	47.033	29.991	26.946	33.657	36.188	44.056	59.381	16.504	16.381	16.122
Bank Kredytu Hipotecznego w War- szawie	6.291	6.037	4.197	3.413	3.405	3.327	3.292	2.596	2.596	2.600	2.600	2.600	2.600
Bank Kupiecki Łódzki	0.014	0.014	0.014	0.014	0.014	0.014	0.014	0.014	0.014	0.014	0.014	0.014	0.152
Bank Międzynarodowy w Warszawie .	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Bank Przemysłowców Polskich . .	0.616	0.726	0.549	0.548	0.499	0.665	4.290	4.425	5.366	6.648	8.426	8.031	8.101
Bank Przemysłowy Warszawski . .	130.219	86.014	131.658	204.529	180.255	170.724	162.372	153.184	112.790	83.953	81.561	85.549	41.902
Bank Towarzystw Spółdzielczych . .	34.273	38.672	38.289	48.106	44.765	53.078	72.961	77.938	92.797	124.743	145.288	149.226	154.385
Bank Wschodni w Warszawie . . .	1.917	1.720	8.468	12.182	2.129	1.430	1.430	4.641	0.757	1.157	1.071	0.405	0.175
Bank Zachodni	36.638	46.705	15.012	8.918	10.078	8.299	3.929	2.686	2.556	2.686	12.965	3.314	31.268
Bank Ziemiański	1.081	1.385	1.411	1.510	2.145	3.158	3.935	4.546	4.144	3.550	3.324	2.290	2.477
Bank Zjednoczonych Ziem Polskich .	—	0.514	0.437	0.378	0.468	1.244	2.639	5.844	3.116	1.215	0.649	0.988	1.037
Bank Związków Ziemian	5.480	6.718	6.674	8.789	8.110	8.055	9.358	17.219	19.894	14.668	14.982	35.495	25.376
Polski Bank Komunalny	201.000	209.119	215.069	221.191	198.654	201.940	276.740	430.421	472.426	509.226	727.126	954.726	2.741.425
Ogółem . . .	617.322	609.637	667.614	798.721	730.550	748.956	818.643	1.010.413	1.235.612	1.184.007	1.460.670	1.973.289	3.612.841

RACHUNKI KORESPONDENTÓW „LORO“

(w tysiącach marek polskich).

NAZWA INSTYTUCJI	31/XII 1921	31/I 1922	28/II 1922	31/III 1922	30/IV 1922	31/V 1922	30/VI 1922	31/VII 1922	31/VIII 1922	30/IX 1922	31/X 1922	30/XI 1922	31/XII 1922
Bank Angielsko-Polski	93.958	—	—	47.581	55.241	244.748	50.805	—	—	—	250.822	429.328	314.195
Bank Dyskontowy Warszawski . . .	2.810.963	1.222.579	1.497.940	1.567.606	1.480.280	5.499.716	5.664.846	6.511.603	6.202.526	6.314.504	7.355.095	11.057.244	14.983.695
Bank Handlowo-Przemysłowy w Łodzi	150.620	175.531	247.807	280.345	344.693	289.752	355.982	550.871	570.661	564.628	491.746	608.060	881.718
Bank Handlowy w Łodzi	749.556	781.608	872.017	981.956	963.013	1.202.859	1.101.596	1.272.479	1.308.432	962.833	1.388.448	1.162.072	955.545
Bank Handlowy w Warszawie . . .	6.965.572	6.761.822	7.953.687	9.327.116	9.723.730	9.882.559	9.753.076	9.152.322	10.838.817	11.376.798	13.036.797	18.115.917	15.334.871
Bank dla Handlu i Przemysłu w War- szawie	726.741	819.705	1.343.284	1.253.704	1.350.420	1.459.467	1.852.250	1.942.648	2.453.341	2.459.366	2.274.188	3.220.495	3.591.784
Bank Kredytowy w Warszawie . . .	679.168	581.720	835.592	1.048.660	1.243.875	1.022.658	1.650.041	1.775.407	2.263.939	1.388.823	1.466.998	1.423.301	1.615.373
Bank Kredytu Hipotecznego w War- szawie	1.666	18.053	1.622	22.026	5.815	32.410	43.350	73.366	47.631	53.018	74.140	73.625	41.176
Bank Kupiecki Łódzki	369.383	298.387	338.786	377.221	491.012	471.026	471.454	427.079	411.323	483.282	716.832	807.080	772.084
Bank Międzynarodowy w Warszawie .	141.147	149.821	83.629	156.433	174.774	365.945	294.702	200.766	386.839	911.971	588.300	1.566.990	1.170.859
Bank Przemysłowców Polskich . .	9.950	107.390	120.834	39.454	43.706	37.540	92.152	65.546	83.387	107.332	58.862	122.268	124.000
Bank Przemysłowy Warszawski . .	29.061	20.528	9.427	62.736	73.588	88.634	87.440	87.448	59.665	42.155	37.059	13.183	2.823
Bank Towarzystw Spółdzielczych . .	176.633	219.768	275.195	371.819	404.961	481.855	455.583	471.927	560.799	552.014	623.908	787.935	636.692
Bank Wschodni w Warszawie . . .	15.359	12.186	—	32.100	38.486	38.622	88.391	11.826	29.940	122.959	99.156	112.200	122.132
Bank Zachodni	944.150	896.184	821.345	1.081.137	877.992	1.100.788	1.037.860	1.102.245	1.694.074	2.347.098	1.860.440	2.223.017	2.276.722
Bank Ziemiański	109.460	478.500	340.736	281.314	190.430	332.515	208.992	199.236	44.579	154.623	171.395	238.916	338.074
Bank Zjednoczonych Ziem Polskich .	296.380	80.957	69.527	308.320	221.093	227.115	257.917	290.469	476.764	315.299	822.271	468.547	585.975
Bank Związków Ziemian	33.436	62.717	36.881	59.729	117.027	177.569	50.617	90.403	214.914	425.336	173.845	519.468	312.194
Polski Bank Komunalny	28.433	22.980	8.560	7.506	4.991	4.702	3.597	3.074	3.461	10.134	8.569	9.889	8.318
Ogółem . . .	14.331.636	12.710.436	14.856.869	17.306.763	17.805.127	22.960.480	23.520.651	24.228.715	27.651.092	28.592.973	31.468.871	42.959.535	44.088.570

RACHUNKI KORESPONDENTÓW „NOSTRO“

(w tysiącach marek polskich).

NAZWA INSTYTUCJI	31/XII 1921	31/I 1922	28/II 1922	31/III 1922	30/IV 1922	31/V 1922	30/VI 1922	31/VII 1922	31/VIII 1922	30/IX 1922	31/X 1922	30/XI 1922	31/XII 1922
Bank Angielsko-Polski	259.158	370.572	160.882	97.924	193.825	138.478	499.480	396.170	385.213	441.869	538.246	792.576	198.667
Bank Dyskontowy Warszawski . . .	355.690	183.399	232.593	453.230	492.800	134.075	182.420	261.362	321.297	389.073	857.339	768.038	924.871
Bank Handlowo-Przemysłowy w Łodzi	55.471	37.963	94.553	48.465	53.906	74.435	88.358	73.011	172.804	260.456	154.946	305.799	684.561
Bank Handlowy w Łodzi	124.357	153.766	306.453	418.959	319.355	353.977	439.195	423.730	594.689	758.727	973.523	1.498.042	1.203.418
Bank Handlowy w Warszawie . . .	5.207.013	2.615.133	2.962.992	4.549.294	4.400.180	5.175.358	5.493.754	5.317.062	5.565.474	8.007.312	6.766.528	7.625.110	14.859.993
Bank dla Handlu i Przemysłu w War- szawie	400.031	414.541	476.962	1.034.068	1.089.697	751.860	933.166	1.227.905	1.782.365	1.543.645	2.049.235	1.614.094	4.118.172
Bank Kredytowy w Warszawie . . .	110.850	78.023	124.833	142.384	310.280	96.579	262.987	378.900	437.655	430.499	568.588	788.341	947.543
Bank Kredytu Hipotecznego w War- szawie	4.254	12.356	15.515	12.867	19.647	10.264	14.889	18.344	28.440	37.346	51.607	53.087	33.383
Bank Kupiecki Łódzki	328.842	481.316	484.573	463.246	607.873	614.728	573.164	545.552	762.108	1.087.604	1.007.012	385.956	513.482
Bank Międzynarodowy w Warszawie	28.867	42.625	151.137	154.912	328.940	443.261	431.704	538.727	669.024	993.731	1.589.331	1.581.231	2.210.401
Bank Przemysłowców Polskich . . .	15.632	18.271	20.117	17.370	18.988	29.660	63.764	51.619	52.130	129.410	124.156	125.870	102.610
Bank Przemysłowy Warszawski . .	5.429	—	—	0.648	1.294	0.047	0.407	0.318	44.183	0.601	0.469	0.827	18.998
Bank Towarzystw Spółdzielczych . .	75.580	102.555	89.307	116.186	118.091	86.471	161.857	126.486	150.115	97.067	185.984	131.957	372.479
Bank Wschodni w Warszawie . . .	32.385	87.042	5.934	28.429	22.287	14.210	17.208	32.847	16.778	262.421	128.224	171.650	303.258
Bank Zachodni	628.385	869.216	1.295.345	1.674.175	1.817.677	1.845.026	1.285.741	1.292.028	1.236.599	1.540.034	2.159.875	2.416.633	3.952.839
Bank Ziemiański	54.843	50.689	57.740	118.958	41.879	144.699	100.594	103.673	94.341	84.850	118.979	207.982	335.375
Bank Zjednoczonych Ziem Polskich .	—	75.269	54.035	100.773	51.472	1.358	80.667	157.948	149.114	1.019.180	861.196	1.123.882	1.391.577
Bank Związków Ziemian	45.063	34.928	43.599	29.788	46.247	50.669	51.384	85.119	82.095	113.317	168.821	247.636	345.229
Polski Bank Komunalny	5.531	18.823	7.737	23.180	13.377	3.783	22.882	102.243	159.314	175.447	180.356	423.144	890.777
Ogółem . . .	7.737.381	5.646.487	7.084.307	9.484.856	9.947.815	9.968.938	10.703.621	11.133.044	12.703.738	17.372.589	18.484.415	20.261.855	33.407.633

KOSZTY HANDLOWE

(w tysiącach marek polskich).

NAZWA INSTYTUCJI	31/I 1922	28/II 1922	31/III 1922	30/IV 1922	31/V 1922	30/VI 1922	31/VII 1922	31/VIII 1922	30/IX 1922	31/X 1922	30/XI 1922	31/XII 1922
Bank Angielsko-Polski	83.513	104.195	121.834	146.560	85.932	105.018	141.912	223.948	251.132	261.458	321.321	442.598
Bank Dyskontowy Warszawski . . .	112.804	126.758	138.703	166.543	121.276	157.404	205.012	258.466	342.770	466.234	585.395	815.241
Bank Handlowo-Przemysłowy w Łodzi	10.681	21.451	37.598	59.863	74.849	96.217	120.395	152.704	200.090	249.615	299.988	398.211
Bank Handlowy w Łodzi	124.338	140.686	173.193	205.775	230.161	263.027	305.454	356.402	403.082	511.462	571.845	821.523
Bank Handlowy w Warszawie . . .	103.561	230.928	378.850	572.903	802.338	1.055.379	1.343.599	1.609.462	2.247.368	2.912.025	3.552.431	5.429.454
Bank dla Handlu i Przemysłu w War- szawie	289.495	333.792	476.484	619.193	703.928	680.267	715.500	895.986	1.233.592	1.506.858	1.866.279	2.796.098
Bank Kredytowy w Warszawie . . .	23.576	57.725	94.162	153.818	191.054	242.369	327.268	411.621	556.414	702.847	834.309	1.233.102
Bank Kredytu Hipotecznego w War- szawie	1.628	3.833	5.885	9.134	11.397	14.189	17.127	20.419	23.834	35.322	40.985	55.463
Bank Kupiecki Łódzki	11.989	20.419	36.255	62.251	78.041	95.801	129.343	186.581	217.650	264.948	326.371	557.844
Bank Międzynarodowy w Warszawie .	4.611	9.563	16.659	26.676	43.724	53.157	68.252	87.577	117.038	151.717	214.699	296.689
Bank Przemysłowców Polskich . .	5.347	12.173	17.702	25.808	40.184	50.881	64.412	78.748	106.167	127.986	168.441	253.597
Bank Przemysłowy Warszawski . .	120.585	118.170	49.235	91.620	116.098	154.301	181.861	211.429	265.985	322.200	394.723	524.491
Bank Towarzystw Spółdzielczych . .	9.747	20.682	31.620	51.621	58.188	92.168	116.769	142.941	192.835	250.313	325.362	510.870
Bank Wschodni w Warszawie . . .	94.665	102.111	101.213	64.369	86.133	97.158	119.674	157.481	208.403	258.583	313.808	489.889
Bank Zachodni	14.935	39.859	62.962	112.324	140.783	200.838	237.163	289.969	400.230	518.516	713.069	1.008.061
Bank Ziemiański	10.675	67.249	76.805	93.368	62.641	75.819	96.090	119.956	143.972	188.605	234.696	355.428
Bank Zjednoczonych Ziem Polskich .	139.083	157.591	214.839	239.314	139.565	150.330	205.502	248.274	329.192	424.775	512.772	829.796
Bank Związków Ziemian	16.394	30.163	52.792	87.609	115.141	144.849	188.387	236.756	324.313	406.983	474.325	810.752
Polski Bank Komunalny	2.651	4.980	8.145	13.347	16.999	20.213	24.973	30.024	39.510	46.916	56.533	79.942
Ogółem . . .	1.180.278	1.602.328	2.094.936	2.802.106	3.118.432	3.749.385	4.608.693	5.718.744	7.603.577	9.607.363	11.807.352	17.709.049

KAPITAŁY ZAKŁADOWE

(w tysiącach marek polskich).

NAZWA INSTYTUCJI	31/XII 1921	31/I 1922	28/II 1922	31/III 1922	30/IV 1922	31/V 1922	30/VI 1922	31/VII 1922	31/VIII 1922	30/IX 1922	31/X 1922	30/XI 1922	31/XII 1922
Bank Angielsko-Polski	50.000	50.000	50.000	50.000	50.000	50.000	50.000	50.000	50.000	50.000	50.000	100.000	100.000
Bank Dyskontowy Warszawski . . .	108.000	108.000	108.000	108.000	108.000	216.000	216.000	216.000	216.000	216.000	216.000	216.000	216.000
Bank Handlowo-Przemysłowy w Łodzi	100.000	100.000	100.000	100.000	200.000	200.000	200.000	200.000	200.000	200.000	200.000	200.000	600.000
Bank Handlowy w Łodzi	64.800	64.800	64.800	64.800	64.800	64.800	64.800	64.800	64.800	64.800	64.800	64.800	64.800
Bank Handlowy w Warszawie . . .	162.000	162.000	162.000	162.000	162.000	162.000	162.000	162.000	162.000	162.000	162.000	162.000	162.000
Bank dla Handlu i Przemysłu w War- szawie	86.400	86.400	86.400	172.000	172.800	172.800	172.800	172.800	172.800	345.600	345.600	345.600	691.200
Bank Kredytowy w Warszawie . .	150.000	150.000	150.000	150.000	150.000	200.000	200.000	200.000	200.000	250.000	250.000	250.000	1.000.000
Bank Kredytu Hipotecznego w War- szawie	20.000	20.000	20.000	50.000	50.000	50.000	50.000	50.000	50.000	50.000	50.000	50.000	100.000
Bank Kupiecki Łódzki	108.000	108.000	108.000	108.000	108.000	108.000	108.000	108.000	108.000	108.000	108.000	216.000	216.000
Bank Międzynarodowy w Warszawie	50.000	100.000	100.000	100.000	100.000	100.000	100.000	100.000	100.000	100.000	100.000	100.000	100.000
Bank Przemysłowców Polskich . .	100.000	100.000	100.000	100.000	100.000	100.000	100.000	100.000	100.000	100.000	100.000	100.000	100.000
Bank Przemysłowy Warszawski . .	32.400	32.400	32.400	32.400	32.400	32.400	32.400	32.400	32.400	64.800	64.800	64.800	64.800
Bank Towarzystw Spółdzielczych . .	40.000	40.000	40.000	40.000	57.994	92.368	100.000	100.000	100.000	100.000	100.000	100.000	100.000
Bank Wschodni w Warszawie . . .	36.000	36.000	36.000	36.000	36.000	108.000	108.000	108.000	108.000	108.000	108.000	108.000	108.000
Bank Zachodni	97.200	97.200	97.200	97.200	97.200	97.200	97.200	97.200	97.200	97.200	97.200	97.200	97.200
Bank Ziemiański	25.000	25.000	25.000	25.000	25.000	25.000	25.000	25.000	25.000	25.000	25.000	25.000	25.000
Bank Zjednoczonych Ziem Polskich	160.000	160.000	160.000	160.000	160.000	160.000	160.000	200.000	200.000	200.000	200.000	200.000	200.000
Bank Związków Ziemian	100.000	100.000	100.000	100.000	300.000	300.000	300.000	300.000	300.000	300.000	300.000	300.000	300.000
Polski Bank Komunalny	17.432	17.787	18.333	18.768	18.858	25.000	25.000	25.000	32.615	34.760	40.035	45.603	50.000
Ogółem . . .	1.507.232	1.557.587	1.558.133	1.674.168	1.993.052	2.263.568	2.271.200	2.311.200	2.318.815	2.576.160	2.581.435	2.745.003	4.295.000

KAPITAŁY ZAPASOWE

(w tysiącach marek polskich).

NAZWA INSTYTUCJI	31/XII 1921	31/I 1922	28/II 1922	31/III 1922	30/IV 1922	31/V 1922	30/VI 1922	31/VII 1922	31/VIII 1922	30/IX 1922	31/X 1922	30/XI 1922	31/XII 1922
Bank Angielsko-Polski	5.760	2.657	2.657	2.657	2.657	5.760	5.760	5.760	41.303	41.303	41.456	41.456	41.456
Bank Dyskontowy Warszawski . . .	154.000	154.000	154.000	154.000	154.000	508.000	508.000	508.000	508.000	508.000	508.000	508.000	508.000
Bank Handlowo-Przemysłowy w Łodzi	3.426	3.426	3.426	3.426	33.588	33.588	33.588	33.588	34.111	34.111	34.111	204.111	207.970
Bank Handlowy w Łodzi	33.615	33.615	33.615	33.615	33.615	33.615	33.615	33.615	33.615	33.615	33.615	33.615	33.615
Bank Handlowy w Warszawie . . .	154.369	142.703	142.703	142.703	142.703	142.703	154.369	154.369	154.369	154.369	154.369	154.369	154.369
Bank dla Handlu i Przemysłu w War- szawie	23.326	25.537	25.537	61.977	62.415	62.415	62.415	129.869	129.869	228.596	229.233	229.233	435.615
Bank Kredytowy w Warszawie . . .	78.094	78.094	78.094	78.094	78.094	117.287	117.287	117.287	117.287	192.287	192.287	129.287	711.692
Bank Kredytu Hipotecznego w War- szawie	0.325	0.325	0.325	12.435	12.435	12.435	12.435	12.435	12.435	12.435	12.435	12.435	27.436
Bank Kupiecki Łódzki	17.029	17.029	17.029	17.029	17.029	17.029	24.650	24.650	24.650	24.650	24.650	49.650	54.000
Bank Międzynarodowy w Warszawie .	18.234	46.782	46.782	57.153	57.153	57.153	57.153	57.153	57.153	57.153	57.153	57.153	57.153
Bank Przemysłowców Polskich . .	13.519	13.500	13.500	13.500	13.500	16.610	16.610	16.610	16.610	16.610	16.610	16.610	16.610
Bank Przemysłowy Warszawski . .	5.119	5.082	5.082	5.120	5.120	5.688	5.688	5.688	5.688	13.359	13.359	13.359	13.359
Bank Towarzystw Spółdzielczych . .	16.400	18.900	18.900	18.900	24.298	34.610	52.500	52.500	52.500	52.500	52.500	52.500	52.500
Bank Wschodni w Warszawie . . .	12.839	12.839	12.839	12.839	12.839	44.639	47.847	47.847	47.847	47.847	47.847	47.847	47.847
Bank Zachodni	48.600	49.192	49.192	49.192	49.192	49.192	49.823	49.823	49.823	49.823	49.823	49.823	49.823
Bank Ziemiański	1.216	1.216	1.216	1.216	1.216	1.216	10.000	10.000	10.000	10.000	10.000	10.000	10.000
Bank Zjednoczonych Ziem Polskich .	10.500	10.500	10.500	10.821	10.821	16.696	16.696	28.696	28.696	33.508	33.508	33.508	33.508
Bank Związków Ziemian	20.510	20.510	20.510	20.510	73.088	73.088	89.768	89.768	89.768	89.768	89.768	89.768	89.768
Polski Bank Komunalny	0.036	0.036	0.036	0.36	0.036	0.644	0.644	0.644	0.644	0.644	0.644	0.644	0.644
Ogółem	616.917	635.943	635.943	695.223	783.799	1.232.368	1.298.848	1.378.302	1.414.368	1.600.578	1.601.368	1.796.368	2.545.365

WKŁADY TERMINOWE

(w tysiącach marek polskich).

NAZWA INSTYTUCJI	31/XII 1921	31/I 1922	28/II 1922	31/III 1922	30/IV 1922	31/V 1922	30/VI 1922	31.VII 1922	31/VIII 1922	30/IX 1922	31/X 1922	30/XI 1922	31/XII 1922
Bank Angielsko-Polski.	98.842	98.418	100.569	108.616	108.208	114.994	114.016	218.548	218.750	221.918	226.384	231.601	235.999
Bank Dyskontowy Warszawski . . .	9.867	9.979	21.204	7.763	20.721	14.457	17.947	19.197	17.837	22.297	22.395	18.445	17.115
Bank Handlowo-Przemysłowy w Łodzi	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Bank Handlowy w Łodzi	7.644	14.802	16.988	17.003	8.551	7.731	8.185	8.280	6.255	5.610	6.590	5.290	5.180
Bank Handlowy w Warszawie . . .	494.020	561.171	637.932	694.540	694.184	655.220	678.078	779.168	773.562	694.417	681.641	780.156	672.975
Bank dla Handlu i Przemysłu w War- szawie	153.371	351.231	370.048	378.684	460.388	883.518	930.146	897.429	915.534	919.296	1.132.115	1.233.314	995.859
Bank Kredytowy w Warszawie . . .	149.336	177.246	244.573	257.710	283.797	304.835	400.481	480.661	581.726	575.453	570.620	763.009	850.532
Bank Kredytu Hipotecznego w War- szawie	68.574	25.372	25.392	0.492	0.538	0.631	1.726	1.879	6.895	8.835	6.787	6.827	6.827
Bank Kupiecki Łódzki	43.344	38.749	36.749	34.749	34.755	74.755	59.755	60.254	64.255	56.255	81.255	72.255	71.739
Bank Międzynarodowy w Warszawie	6.625	11.725	11.760	21.960	21.960	22.960	22.960	25.906	25.906	326.192	325.057	1.325.180	1.425.232
Bank Przemysłowców Polskich. . .	27.128	31.090	38.649	41.866	47.056	53.247	54.564	56.749	59.137	59.508	60.895	60.462	58.933
Bank Przemysłowy Warszawski . .	77.418	63.485	73.536	72.119	72.109	163.694	163.934	180.028	178.608	160.676	195.470	200.480	349.378
Bank Towarzystw Spółdzielczych . .	42.506	53.306	70 703	77.577	76.500	76.583	79.787	69.607	72.250	70.792	71.015	72.648	68.362
Bank Wschodni w Warszawie . . .	5.035	4.199	9.448	9.448	10.254	7.054	27.054	23.750	23.759	23.640	24.490	24.518	15.773
Bank Zachodni	263.831	307.138	338.956	443.162	463.774	600.297	628.811	762.035	808.553	780.908	760.272	872.835	939.677
Bank Ziemiański	27.201	34.027	38.519	40.163	44.825	50.817	51.551	42.917	45.579	48.379	50.174	52.648	47.194
Bank Zjednoczonych Ziem Polskich.	149.173	176.154	195.938	259.541	273.714	367.920	362.250	358.467	369.487	362.770	377.384	412.471	415.299
Bank Związków Ziemian	172.330	204.246	237.122	257.780	290.602	232.156	262.006	320.891	336.602	416.509	535.585	563.623	612.958
Polski Bank Komunalny	244.500	239.500	247.000	249.500	239.000	358.700	382.200	491.200	627.500	685.000	1.020.000	1.473.000	4.117.500
Ogółem . . .	2.040.745	2.401.838	2.715.086	2.972.673	3.150.936	3.989.569	4.245.451	4.796.966	5.132.195	5.438.455	6.148.129	8.168.762	10.906.532

RACHUNKI CZEKOWE

(w tysiącach marek polskich).

NAZWA INSTYTUCJI	31/XII 1921	31/I 1922	28/II 1922	31/III 1922	30/IV 1922	31/V 1922	30/VI 1922	31/VII 1922	31/VIII 1922	30/IX 1922	31/X 1922	30/XI 1922	31/XII 1922
Bank Angielsko-Polski	219.470	294.306	328.407	897.263	899.164	348.861	487.161	448.542	369.092	469.017	405.231	341.602	814.196
Bank Dyskontowy Warszawski . . .	404.804	407.868	372.174	414.113	377.116	435.402	465.498	508.670	529.138	573.572	668.627	628.546	476.169
Bank Handlowo-Przemysłowy w Łodzi	224.648	244.642	290.465	496.293	493.221	575.876	649.576	713.970	596.207	603.013	788.729	757.957	2.492.371
Bank Handlowy w Łodzi	497.384	569.299	642.599	637.665	587.673	464.038	555.918	718.069	914.055	829.931	1.028.189	1.181.418	954.776
Bank Handlowy w Warszawie . . .	3.260.330	3.896.596	3.949.379	4.187.116	4.234.657	4.496.366	4.642.899	5.186.940	5.215.067	5.322.335	5.599.957	6.530.880	6.867.540
Bank dla Handlu i Przemysłu w War- szawie	1.896.085	1.646.806	1.859.578	2.864.325	2.971.595	3.083.394	3.816.539	4.224.134	4.757.185	5.421.667	6.093.064	7.389.947	8.638.372
Bank Kredytowy w Warszawie . . .	908.059	1.002.095	1.088.615	1.343.699	1.279.438	1.236.046	1.571.230	1.640.208	2.175.247	2.897.048	2.954.945	3.139.740	3.347.739
Bank Kredytu Hipotecznego w War- szawie	—	49.792	41.268	46.125	47.447	80.865	58.532	75.253	70.698	109.327	112.798	62.558	174.183
Bank Kupiecki Łódzki	208.047	128.528	146.828	173.441	155.406	152.975	197.234	184.348	110.664	234.278	320.160	332.388	399.583
Bank Międzynarodowy w Warszawie	33.928	53.806	53.667	46.812	88.390	71.439	274.065	327.099	326.465	248.245	173.634	230.369	223.284
Bank Przemysłowców Polskich . . .	341.905	435.317	452.730	458.621	553.903	525.298	659.820	676.562	1.507.288	1.472.139	1.277.492	1.725.700	1.519.292
Bank Przemysłowy Warszawski . . .	597.476	685.637	697.670	735.557	760.517	1.072.527	1.271.913	1.309.703	1.594.956	1.903.284	2.086.885	2.198.948	2.525.625
Bank Towarzystw Spółdzielczych . .	962.627	1.173.636	1.196.771	1.288.429	1.407.591	1.503.571	1.602.615	1.768.972	1.925.565	2.011.153	2.308.358	2.592.597	2.812.903
Bank Wschodni w Warszawie . . .	259.416	228.813	268.359	310.076	309.465	335.107	359.843	383.177	479.669	675.543	586.940	682.119	1.079.072
Bank Zachodni	927.427	1.173.874	1.311.103	1.453.218	1.332.311	1.289.944	1.497.059	1.504.900	1.638.926	1.971.750	2.048.848	2.229.261	2.375.315
Bank Ziemiański	692.614	618.334	646.972	644.553	688.335	626.796	706.073	872.134	903.393	890.697	986.054	1.247.855	1.474.165
Bank Zjednoczonych Ziem Polskich .	1.421.784	1.415.275	1.377.455	1.632.349	1.843.649	2.172.576	2.091.214	2.380.110	2.399.770	2.576.322	3.157.503	3.027.747	3.940.218
Bank Związków Ziemian	711.242	862.047	1.136.339	1.057.087	1.086.992	1.130.432	1.236.700	1.502.864	1.688.151	1.802.533	1.859.655	3.266.930	3.584.881
Polski Bank Komunalny	48.330	65.822	29.906	23.698	25.154	67.133	90.246	92.905	72.861	60.601	111.014	107.760	187.516
Ogółem . . .	13.615.576	14.952.493	15.890.285	18.710.440	19.142.024	19.668.646	22.234.135	24.518.560	27.274.397	30.072.455	33.568.083	37.674.322	43.887.200

RACHUNKI KORENSPODENTÓW „LORO“

(w tysiącach marek polskich).

NAZWA INSTYTUCJI	31/XII 1921	31/I 1922	28/II 1922	31/III 1922	30/IV 1922	31/V 1922	30/VI 1922	31/VII 1922	31/VIII 1922	30/IX 1922	31/X 1922	30/XI 1922	31/XII 1922
Bank Angielsko-Polski	—	509.216	364.900	370.943	379.165	362.310	444.581	251.581	600.370	537.148	537.461	546.373	667.531
Bank Dyskontowy Warszawski . . .	3.232.653	1.971.254	2.480.725	2.876.836	3.128.012	5.818.891	6.273.196	7.185.094	7.745.311	7.856.998	9.285.052	12.841.392	19.995.623
Bank Handlowo-Przemysłowy w Łodzi	78.490	103.161	260.965	223.158	215.594	183.993	312.172	419.866	554.762	577.727	565.063	491.044	1.303.454
Bank Handlowy w Łodzi	894.751	1.205.581	1.528.233	1.455.873	1.696.602	1.740.949	1.554.751	1.735.883	1.782.253	1.701.115	2.233.481	2.335.258	2.472.429
Bank Handlowy w Warszawie . . .	10.060.033	10.376.887	12.566.167	14.176.145	13.370.954	13.217.809	14.184.602	16.291.338	16.437.888	17.449.589	23.638.819	27.591.675	28.808.333
Bank dla Handlu i Przemysłu w War- szawie	389.133	305.073	500.012	655.884	812.151	789.838	1.067.025	1.479.066	2.190.778	2.580.692	2.955.689	3.100.417	4.523.955
Bank Kredytowy w Warszawie . . .	394.010	241.247	276.823	253.951	613.671	139.428	624.650	938.933	1.121.579	1.509.448	1.480.373	1.595.854	2.789.895
Bank Kredytu Hipotecznego w War- szawie	83.397	70.295	115.534	58.190	85.376	22.300	68.138	42.793	45.595	89.069	159.381	240.898	193.920
Bank Kupiecki Łódzki	242.945	125.328	164.414	259.304	453.957	431.044	415.187	590.915	408.364	696.967	782.015	877.870	695.148
Bank Międzynarodowy w Warszawie .	254.031	266.318	291.006	355.710	501.851	451.034	373.469	506.344	1.096.300	1.118.492	3.052.189	1.226.834	1.113.544
Bank Przemysłowców Polskich . . .	9.071	93.202	96.934	8.638	11.074	14.415	81.614	79.201	89.292	96.103	174.655	262.878	334.706
Bank Przemysłowy Warszawski . . .	164.730	305.091	374.987	398.220	421.520	696.347	586.918	515.330	580.714	507.102	504.246	520.857	776.360
Bank Towarzystw Spółdzielczych . .	265.239	366.143	374.554	326.637	299.625	257.172	263.973	307.363	334.862	414.701	435.062	438.847	621.387
Bank Wschodni w Warszawie	28.101	26.801	57.468	77.847	75.409	37.357	46.354	121.450	63.818	133.247	79.407	96.182	120.311
Bank Zachodni	1.937.651	2.167.608	3.333.357	3.547.687	3.454.816	2.980.914	2.511.239	2.901.635	2.589.168	2.778.649	4.424.359	5.681.084	6.023.517
Bank Ziemiański	161.310	373.368	332.402	297.834	527.793	537.962	445.061	320.276	171.128	173.164	274.355	668.105	1.024.918
Bank Zjednoczonych Ziem Polskich .	277.166	233.520	406.655	442.922	274.865	87.768	432.227	555.526	409.672	800.650	1.365.676	1.202.430	2.211.339
Bank Związków Ziemian	44.692	46.154	51.388	162.129	188.872	195.178	194.687	192.873	248.048	285.291	330.851	444.357	884.576
Polski Bank Komunalny	8.490	7.286	11.617	9.924	8.727	8.037	6.041	6.807	6.908	4.735	10.558	10.958	14.674
Ogółem	18.525.893	18.793.533	23.588.141	25.957.832	26.520.034	27.972.746	29.885.885	34.442.274	36.476.810	39.310.887	52.289.292	60.173.313	74.575.620

WKŁADY WSZELKICH TYPÓW

(w tysiącach marek polskich).

NAZWA INSTYTUCJI	31/XII 1921	31/I 1922	28/II 1922	31/III 1922	30/IV 1922	31/V 1922	30/VI 1922	31/VII 1922	31/VIII 1922	30/IX 1922	31/X 1922	30/XI 1922	31/XII 1922
Bank Angielsko-Polski	318.312	901.940	793.876	1.376.822	1.386.537	826.165	1.045.758	918.671	1.188.212	1.228.083	1.169.076	1.119.576	1.717.726
Bank Dyskontowy Warszawski . . .	3.647.324	2.389.101	2.874.103	3.298.712	3.525.849	6.268.750	6.756.641	7.712.961	8.292.286	8.452.867	9.976.074	13.488.383	20.488.907
Bank Handlowo-Przemysłowy w Łodzi	303.138	347.803	551.430	719.451	708.815	759.869	961.748	1.133.836	1.150.969	1.180.740	1.353.792	1.249.001	3.795.825
Bank Handlowy w Łodzi	1.399.779	1.789.682	2.187.820	2.110.541	2.292.826	2.212.718	2.118.854	2.462.232	2.702.563	2.536.656	3.268.260	3.521.966	3.432.385
Bank Handlowy w Warszawie . . .	13.814.383	14.834.654	17.153.478	19.057.801	18.299.795	18.369.395	19.505.579	22.257.446	22.426.517	23.466.341	29.920.417	34.902.711	36.348.848
Bank dla Handlu i Przemysłu w War- szawie	2.438.589	2.303.110	2.729.638	3.898.893	4.244.134	4.756.750	5.813.710	6.600.629	7.863.497	8.921.655	10.180.868	11.723.678	14.158.186
Bank Kredytowy w Warszawie . . .	1.451.405	1.420.588	1.610.011	1.855.360	2.176.906	1.680.309	2.596.361	3.059.802	3.878.552	4.981.949	5.005.938	5.498.603	6.988.166
Bank Kredytu Hipotecznego w War- szawie	151.971	145.459	182.194	104.807	133.361	103.796	128.396	119.925	123.188	207.231	278.966	310.283	374.930
Bank Kupiecki Łódzki	494.336	292.605	347.991	467.494	644.118	658.774	672.176	835.517	583.283	987.500	1.184.030	1.282.513	1.166.470
Bank Międzynarodowy w Warszawie	294.584	331.849	356.433	424.482	612.201	545.433	670.494	859.349	1.448.671	1.692.929	3.550.880	2.782.383	2.762.060
Bank Przemysłowców Polskich . . .	378.104	559.609	588.313	509.125	612.033	592.960	795.998	812.512	1.655.717	1.627.750	1.513.042	2.049.040	1.912.931
Bank Przemysłowy Warszawski . . .	839.624	1.054.213	1.146.193	1.205.896	1.254.146	1.932.568	2.022.765	2.005.061	2.354.278	2.571.062	2.786.601	2.920.285	3.651.363
Bank Towarzystw Spółdzielczych . .	1.270.372	1.593.085	1.642.028	1.692.643	1.783.716	1.837.326	1.946.375	2.145.942	2.332.677	2.496.646	2.814.435	3.104.092	3.502.652
Bank Wschodni w Warszawie	292.552	259.813	335.275	397.371	395.128	379.518	433.251	528.377	567.246	832.430	690.837	802.819	1.215.156
Bank Zachodni	3.128.909	3.648.620	4.983.416	5.444.067	5.250.901	4.871.155	4.637.109	5.168.570	5.036.647	5.531.307	7.233.479	8.783.180	9.338.509
Bank Ziemiański	881.125	1.025.729	1.017.893	982.550	1.260.953	1.215.575	1.202.685	1.235.327	1.120.100	1.112.240	1.310.583	1.968.608	2.546.277
Bank Zjednoczonych Ziem Polskich	1.848.123	1.824.949	1.980.048	2.334.812	2.392.228	2.628.264	2.885.691	3.294.103	3.178.929	3.739.742	4.900.563	4.642.648	6.566.856
Bank Związków Ziemian	928.264	1.112.447	1.424.849	1.476.996	1.566.466	1.557.766	1.693.393	2.016.628	2.272.801	2.504.333	2.726.091	4.274.910	5.082.415
Polski Bank Komunalny	301.320	312.608	288.523	283.122	272.881	433.870	478.487	590.912	707.269	750.336	1.141.572	1.591.718	4.319.690
Ogółem	34.182.214	36.147.864	42.193.512	47.640.945	48.813.994	51.630.961	56.365.471	63.757.800	68.883.402	74.821.797	92.005.504	106.016.397	129.369.352

RACHUNKI KORESPONDENTÓW „NOSTRO”

(w tysiącach marek polskich).

NAZWA INSTYTUCJI	31/XII 1921	31/I 1922	28/II 1922	31/III 1922	30/IV 1922	31/V 1922	30/VI 1922	31/VII 1922	31/VIII 1922	30/IX 1922	31/X 1922	30/XI 1922	31/XII 1922
Bank Angielsko-Polski	341.179	—	—	121.719	285.584	824.154	1.210.669	1.739.882	996.968	1.112.262	754.748	—	183.115
Bank Dyskontowy Warszawski . . .	4.573	1.202	1.630	1.273	1.667	1.078	1.581	2.266	2.799	2.509	3.221	2.432	2.931
Bank Handlowo-Przemysłowy w Łodzi	52.987	97.842	139.474	168.544	185.910	198.510	87.731	180.967	114.253	168.269	533.108	649.665	297.905
Bank Handlowy w Łodzi	87.361	123.384	149.128	89.635	132.873	256.904	161.386	113.115	130.979	137.975	252.669	403.046	219.129
Bank Handlowy w Warszawie . . .	3.387.800	2.183.583	2.392.752	3.024.621	3.187.069	3.770.023	2.937.840	3.480.117	3.951.161	6.049.955	5.583.518	7.543.680	9.513.607
Bank dla Handlu i Przemysłu w War- szawie	219.143	351.383	679.545	459.149	340.340	627.922	711.488	466.165	1.066.463	1.191.945	1.174.894	1.250.220	2.051.559
Bank Kredytowy w Warszawie . . .	41.820	27.273	125.300	82.664	70.297	42.585	226.835	307.607	467.198	466.968	381.539	532.537	628.246
Bank Kredytu Hipotecznego w War- szawie	4.327	4.309	0.548	0.500	0.500	0.592	0.500	0.500	0.581	0.500	0.500	50.500	29.000
Bank Kupiecki Łódzki	339.901	612.619	745.853	565.806	595.164	621.605	506.378	382.762	658.737	954.142	893.943	452.025	506.462
Bank Międzynarodowy w Warszawie .	37.112	59.504	111.657	28.513	159.581	146.309	72.458	117.697	143.855	241.222	301.501	635.664	603.262
Bank Przemysłowców Polskich . .	42.268	25.893	27.569	86.390	48.767	68.082	71.565	53.478	36.078	53.687	147.039	163.332	192.927
Bank Przemysłowy Warszawski . .	191.192	108.455	105.064	264.620	271.824	131.919	167.382	161.457	102.616	170.558	244.698	408.991	364.721
Bank Towarzystw Spółdzielczych . .	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Bank Wschodni w Warszawie . . .	38.074	49.395	5.016	65.926	71.660	114.036	36.195	70.242	70.108	249.593	365.526	385.623	388.480
Bank Zachodni	167.677	154.530	170.732	231.052	211.013	233.245	395.603	211.540	389.753	579.762	453.195	638.270	798.777
Bank Ziemiański	144.079	175.184	174.689	183.111	201.109	200.567	189.101	168.217	126.619	298.053	348.571	401.419	562.102
Bank Zjednoczonych Ziem Polskich .	—	13.976	2.693	130.619	184.419	24.656	156.423	113.338	92.915	801.576	422.025	706.129	392.442
Bank Związków Ziemian	21.207	63.744	54.495	157.662	182.909	236.872	149.110	131.962	255.756	583.609	318.704	484.450	603.352
Polski Bank Komunalny	—	9.337	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Ogółem . . .	5.120.700	4.061.613	4.886.145	5.661.804	6.130.686	7.499.059	7.082.245	7.701.312	8.606.839	13.062.585	12.179.399	14.707.983	17.338.017

REDYSKONTO

(w tysiącach marek polskich).

NAZWA INSTYTUCJI	31/XII 1921	31/I 1922	28/II 1922	31/III 1922	30/IV 1922	31/V 1922	30/VI 1922	31/VII 1922	31/VIII 1922	30/IX 1922	31/X 1922	30/XI 1922	31/XII 1922
Bank Angielsko-Polski.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	30.143	22.529
Bank Dyskontowy Warszawski . . .	—	—	—	—	—	—	24.524	38.148	—	—	—	—	—
Bank Handlowo-Przemysłowy w Łodzi	70.897	120.329	213.178	212.254	214.942	213.502	325.997	237.088	407.772	437.281	427.289	787.950	1.106.292
Bank Handlowy w Łodzi	23.713	23.630	35.202	28.567	18.451	15.251	36.243	40.612	50.961	22.073	47.173	40.889	45.159
Bank Handlowy w Warszawie	1.170.027	1.040.768	1.674.356	1.675.476	2.210.370	3.006.494	4.438.920	4.449.704	4.808.643	6.309.588	7.383.792	9.222.269	9.153.774
Bank dla Handlu i Przemysłu w War- szawie	63.968	9.477	255.458	310.378	361.603	609.215	802.759	777.755	1.044.013	1.270.284	1.181.550	2.850.275	2.475.815
Bank Kredytowy w Warszawie	104.000	43.500	90.126	308.386	302.621	275.184	278.433	253.731	463.060	467.448	775.801	951.138	945.465
Bank Kredytu Hipotecznego w War- szawie	10.200	4.000	4.200	19.125	15.625	24.625	32.000	41.400	47.360	52.993	52.360	52.900	108.148
Bank Kupiecki Łódzki	23.418	25.822	30.958	46.624	34.237	82.543	181.704	171.113	140.895	208.919	338.664	335.496	343.618
Bank Międzynarodowy w Warszawie	—	—	—	3.348	3.348	8.321	7.056	7.632	77.802	83.608	97.109	139.398	210.989
Bank Przemysłowców Polskich. . . .	14.710	67.295	107.600	98.945	214.973	246.839	329.851	383.251	402.552	669.656	1.098.848	1.162.722	1.008.512
Bank Przemysłowy Warszawski . . .	9.381	24.472	26.018	35.121	47.821	37.291	22.072	30.411	34.406	39.755	64.863	56.405	72.749
Bank Towarzystw Spółdzielczych . .	—	—	40.896	35.567	19.166	35.381	110.749	117.718	123.175	91.815	143.453	159.045	333.196
Bank Wschodni w Warszawie	22.325	32.550	39.234	17.253	28.948	19.884	52.253	107.052	137.757	284.658	273.817	166.592	210.771
Bank Zachodni	128.041	130.451	39.650	94.894	7.480	223.487	512.315	753.023	1.116.603	1.292.124	1.675.323	2.684.439	3.236.240
Bank Ziemiański	4.000	2.000	2.000	47.155	62.015	77.980	115.920	101.970	103.270	159.490	193.990	271.880	320.301
Bank Zjednoczonych Ziem Polskich.	78.072	43.922	98.007	200.235	226.177	212.758	112.322	130.176	343.161	273.508	543.253	854.509	951.570
Bank Związków Ziemian	55.845	83.364	126.775	218.843	317.962	536.027	756.055	1.232.862	1.219.287	1.575.115	1.611.471	1.636.153	1.825.614
Polski Bank Komunalny	34.000	30.000	30.000	20.800	18.200	—	—	—	—	599.803	814.177	5.000	30.000
Ogółem	1.812.597	1.681.580	2.813.658	3.372.971	4.103.939	5.624.782	8.139.173	8.873.646	10.520.717	13.838.118	16.722.933	21.407.203	22.400.742

(w tysiącach marek polskich).

NAZWA INSTYTUCJI	31/I 1922	28/II 1922	31/III 1922	30/IV 1922	31/V 1922	30/VI 1922	31/VII 1922	31/VIII 1922	30/IX 1922	31/X 1922	30/XI 1922	31/XII 1922
Bank Angielsko-Polski	25.709	34.153	53.420	71.390	66.260	72.229	75.751	87.994	99.111	109.282	147.910	172.084
Bank Dyskontowy Warszawski . . .	153.320	177.206	205.830	232.621	249.673	313.942	396.383	498.518	615.362	737.474	970.185	1.149.353
Bank Handlowo-Przemysłowy w Łodzi	21.061	40.336	70.104	95.880	142.273	162.156	190.624	252.404	309.105	415.107	505.219	615.555
Bank Handlowy w Łodzi	244.201	280.240	354.159	393.145	410.428	506.095	557.672	617.980	690.491	723.712	836.064	1.045.483
Bank Handlowy w Warszawie . . .	108.549	259.756	507.191	752.225	929.955	1.213.455	1.434.739	1.945.525	2.390.984	3.058.576	3.948.456	5.061.887
Bank dla Handlu i Przemysłu w War- szawie	336.081	410.367	589.079	741.970	794.442	722.116	770.019	939.234	1.340.813	1.723.279	2.287.435	3.224.108
Bank Kredytowy w Warszawie . . .	26.749	70.171	114.246	172.321	215.003	286.839	361.209	453.688	619.211	785.668	948.610	1.312.503
Bank Kredytu Hipotecznego w War- szawie	1.873	4.136	7.078	10.222	14.560	25.854	30.180	37.256	49.758	64.736	73.159	93.579
Bank Kupiecki Łódzki	7.343	17.298	35.803	49.133	67.697	85.575	100.168	145.738	208.707	259.728	376.754	651.332
Bank Międzynarodowy w Warszawie .	5.951	12.066	19.405	26.716	34.507	73.755	73.841	87.902	134.348	175.731	281.589	379.952
Bank Przemysłowców Polskich . .	5.422	16.391	27.260	38.956	71.977	87.187	108.071	150.655	193.862	232.103	311.581	385.993
Bank Przemysłowy Warszawski . .	206.788	207.148	73.103	106.846	147.918	225.880	263.507	313.629	414.173	554.625	650.300	826.017
Bank Towarzystw Spółdzielczych . .	14.880	25.857	44.259	72.808	89.440	106.168	127.120	172.684	201.031	261.066	346.247	396.238
Bank Wschodni w Warszawie . . .	128.573	156.189	97.821	69.562	93.747	100.674	111.592	159.226	218.993	255.067	305.195	476.527
Bank Zachodni	224.488	243.731	282.394	315.246	376.844	261.757	318.355	348.767	476.327	578.803	764.130	1.092.068
Bank Ziemiański	60.701	58.598	68.886	83.657	74.692	87.650	118.429	138.021	163.972	215.604	248.553	299.073
Bank Zjednoczonych Ziem Polskich .	177.847	184.473	208.622	207.352	100.420	158.575	193.365	208.176	312.635	423.546	574.292	889.845
Bank Związków Ziemian	22.615	25.598	55.791	93.165	162.443	207.361	264.934	368.721	463.118	607.820	748.830	952.468
Polski Bank Komunalny	9.337	11.168	13.199	14.307	30.190	34.643	52.594	54.138	58.151	70.002	67.140	90.334
Ogółem	1.781.488	2.234.882	2.827.650	3.547.622	4.072.469	4.731.911	5.548.553	6.980.256	8.960.152	11.251.929	14.391.649	19.114.399

Uniwersytet Ekonomiczny w Poznaniu
BIBLIOTEKA GŁÓWNA

41060 / 1922

AE00365992

